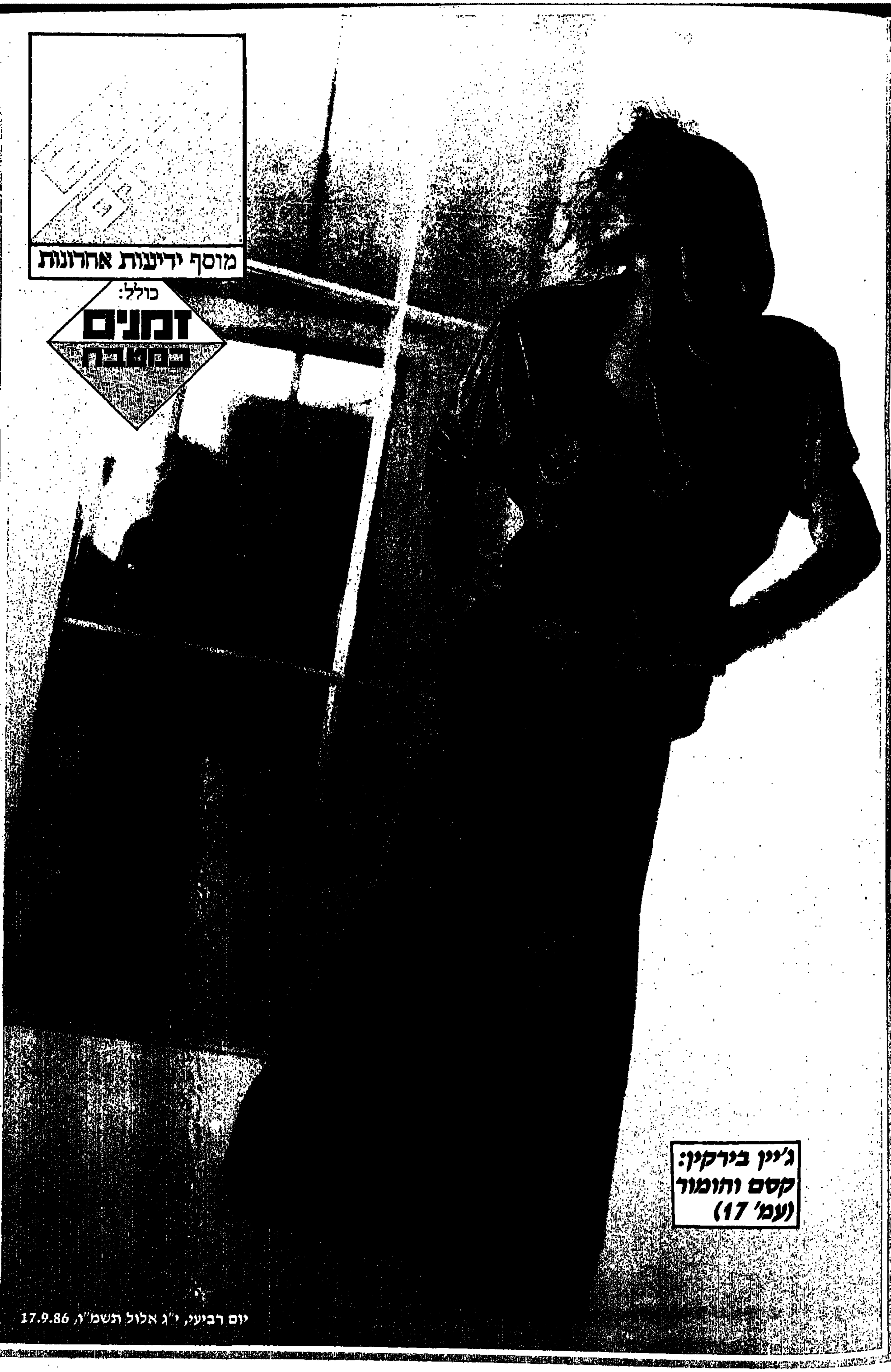

מוסף ידיעות אחרונות
כולל:
זמנים במטבח
ג'יין בירקין:
קסם והומור
(עמ' 17)
יום רביעי, י"ג אלול תשמ"ו, 17.9.86

הכל מתחיל
בבירה מכבי
בינלאומית
SANTE
MACCABEE BEER
בירה מכבי

איתן חריף

תרגילים בעזרת ספרי־בישול

איתן חריף: פעם רואה־חשבון, היום מקצץ סלטים בזריזות

פעם רואה־חשבון, לא תמיד רואה־חשבון. אפשר גם אחרת. כך לפחות אומר איתן חריף, 37, תואר שני במינהל־עסקים, בעבר רואה־חשבון ומרצה לחשבונאות במדרשת רופין. כיום מיסעדן. „בראיית־חשבון אפשר גם לעשות כסף אבל אין אותה הנאה, כי לא גורמים כזאת הנאה לזולת", אומר איתן, תוך הגשת סלטים בקצב מסחרר במיסעדתו „צ'יק צ'אק צ'יקן" בתל־אביב.

איתן, יליד תל־אביב, גדל בין פולנים ותימנים, כפי שהוא רואה את ילדותו. אביו נולד באיטליה בדרך מפולין לארץ. אמו צברית ממוצא תימני. „בדרך־כלל חושבים ששם המשפחה חריף הוא מהחצי המזרחי שלי אבל זה בדיוק להיפך. השם המקורי היה הייזלבק. אבי סבי היה רב גדול ו'חריף בתורה'. שם המשפחה הוחלף על סמך הכינוי שלו", מספר איתן, הנאה והשחום, דוגמה טובה נוספת לנישואי תערובת מוצלחים.

„גדלתי בעיקר על המיטבח התימני של אמי וסבתי עם פוילה למיטבח הפולני של הסבתא השנייה. עם השנים אמא התחילה לגוון את הארוחות. דג חריף, כיאה לשם המשפחה וגם גפילטע־פיש. מהגסטרונומיה המגוונת של אמי נתפסתי גם אני לשיגעון המיטבח. התחלתי לקחת ספרי־בישול ולעשות תרגילים. נהגתי להזמין הביתה עשרים חבר'ה לארוחות שאותן הכנתי בעצמי, כלי האשה. עד שיום אחד החלטתי להפוך את התחביב למיקצוע.

ב־1978, כש„קנטקי־פרייד־צ'יקן" הגיעו ארצה, נכנסתי כשותף לעסק. בהתחלה שותף שקט. כשנקלעו לקשיים, השתלטתי על העסק והקמתי אותו מחדש. שיניתי את השם ל„צ'יק צ'אק צ'יקן" ונסחפתי כל־כך שהחלטתי לעזוב את ראיית־החשבון ואת העבודה כמרצה ולהתמסר כולי למיסעדה", מספר איתן תוך כדי חיתוך זריז של סלטים, כיוון שחסרים פועלים. „מה שטוב זה, שאני יכול ויודע לעשות הכל. בשבילי זה כמו חיים חדשים".

אכן, חיים חדשים בהתחשב בעובדה שגם התגרש מאשתו ואם בנו ונשא באחרונה אשה חדשה.

חולת נסיעות

אורלה זוהר: נשארת איפה שטוב לי

ההורים קראו לה אורלה כדי שיהיה לה אור בחיים. כתוספת שם המשפחה זוהר יצאה ילדה יפה, שכולה אור ודרוות־חיים, וגם הפתעות.

אורלה זוהר. דוגמנית מגיל 15. בגיל 16 עברה לגור לבד ושנה אחר־כך נסעה לאירופה ותרה אותה לאורכה ולרוחבה עד שעשתה חנייה ארוכה בפריז. „אני חולת נסיעות. אפילו כשאני טסה, אני לא יודעת לאן אגיע", מצהירה אורלה, שעשתה כירת־דרך ארוכה ואינטסיבית, בהתחשב בעובדה שהיא כיום רק בת 19.

שערה השחור משוך לאחור, מסתיים בצמה ארוכה ומדגיש את עורה הבהיר והצח ואת עיניה העירניות, שעל־פי רוב צבען טורקיז, כמו של אליזבט טיילור. אך לפי מצב הרוח של השמש (ואולי של אורלה) הן נעות לכיוון של ירוק או תכלת. „כשנסעתי לראשונה לחו"ל חשבתי להיות קצת ביוון ולחזור ארצה. פיתאום מצאתי את עצמי בקזינו במונטה קרלו. אני פשוט נשארת איפה שטוב לי."

אמה, חרווה כץ, אשכנזיה, דור עשירי לילידי צפת, היתה בעבר מלכת המים אלא שבניגוד לבתה נישאה בגיל 19 ובחרה בחיי משפחה מסודרים. האב, רוברט זוהר, יהלומן, והוא יליד מרוקו. „דווקא הצד האשכנזי של המשפחה הוא כהה ואילו המרוקני בהיר, אפילו בלונדיני. אני יצאתי באמצע", אומרת אורלה שהיא לא רק יפה ולא רק הרפתקנית אלא גם אלופת קאראטה וגם... מאלפת־נחשים לעת מצוא.

„בפריז שכרתי לי דירת־סטודיו, עבדתי כדוגמנית, נסעתי שוב לריביירה. הכל לבד, כמובן. יום אחד הודיעה לי אמי בטלפון שמוטב שאחזור כדי להשתתף בתחרות מלכת היופי בארץ. כיוון שההורים נותנים לי מאז ומתמיד כל־כך הרבה חופש, חזרתי. עכשיו אני כאן וטוב לי עד שאצא שוב לדרך."

אתי ברקין

אירועים דימיוניים

אתי ברקין: בדרך־כלל ההורים מקלקלים את השיגעונות של הצעירים גובה

„שמים" היא סוכנות להפקת־אירועים שנפתחה באחרונה בתל־אביב. היוזמות והמקימות הן שתי נשים צעירות: מירה באואר ואתי ברקין. אפשר להזמין אצלן כל אירוע, מהקטן ביותר עד הכי גרנדיוזי ולקבל אותו כמעט מוכן על מגש או בכל צורה ומקום שרוצים. מה שמפתיע זה, שאפילו לא צריך לשלם עבור האירגון. הספקים ובעלי המקומות הם משלמים. הלקוחות שלהן משלמים ישירות לספקי־השירות.

מירה באואר היא רכזת־הפקה בטלוויזיה. אתי ברקין, 30, תל־אביבית שגדלה ברמת־השרון ורעייתו של אחד מבעלי „קפה פילץ", פגשה אותה כאשר עזרה בניהול העסק של הבעל. כשראתה כי טוב, החליטה אתי הנאה, שהיא רוצה עסק משלה. להיות עצמאית. בעבר היתה דוגמנית, בעיקר לצילום.

אביה, אריה פרדלים, הוא קברניט ותיק ב„אל־על". סיפורה של המשפחה מזכיר את אחד הסרטים על הודו, שנראו בשנים האחרונות כמו „אבק לוהט" (עם ג'ולי כריסטי). אביה של אתי, אריה פרדלים, נולד בהודו על גבול נפאל למשפחה יהודית־אנגלית, שנקלעה לשם בעיקבות עסקי הבנקאות של אביו, שבעצם העדיף לנגן בכינור ולכוון פסנתרים. לפעמים היה נעלם לכמה ימים.

ההורים שלו נפרדו. האם חזרה לאנגליה ונישאה לנכדו של הגנרל אלנבי, שהיה סייס בארמון המלך ג'ורג'. בתל־אביב נפגשים השניים בצומת רחובות סואנים. כאן מדובר באנשים שעל שמם נקראו הרחובות. אביה של אתי, עלה ארצה בעידודו של שליח־ציונות שהגיע להודו. הוא התגייס לחיל־האוויר, ונעשה טייס. יום אחד הופיע גם האב עם כינורו.

הסיפורים והזיכרונות ששמעה אתי בילדותה גירו את דימיונה. כשהיתה ילדה נסעה לאנגליה לפגוש את סבתה, כלתו של הגנרל אלנבי.

היא לא הסתפקה בדוגמנות. החלה לצייר. למדה במדרשה למורים לציור, נישאה וילדה את בנה אור בן ה־9. את הדימיון היא מנצלת כיום לענייני האירועים כמובן. איך?

יש אנשים עם בקשות שונות, וחלקן גם משונות. זוג אחד רצה חתונה הכי מקורית. כמו בלונה־פארק. אתי הציעה אוהל־קירקס. מכאן הלך הדימיון שלה והשתולל. „הצעתי רוכנים במקום הגישה רגילה. הסכימו בהתלהבות. מצאתי אפילו מכונת־סוכר ישנה־נושנה כמו בלונה־פארק כשהיינו ילדים. הכל כבר היה מאורגן. ברגע האחרון נכנסו ההורים לתמונה וטירפדו את הכיף של הזוג הצעיר", מספרת אתי. „בדרך־כלל ההורים מקלקלים, ובסוף מחליטים לארגן חתונה קונבנציונאלית.

לעומת זאת, אנחנו עורכים עכשיו מסיבת בר־מצווה ייחודית לילד שהוריו אוהבי ארץ־ישראל קיצוניים. הם הזמינו בר־מצווה בצורת טיול להרי־ירושלים עם נקודות־מיפגש בסיגנון של מחפשים את המטמון, כולל צוות של מדריכים וחידון ידיעת־הארץ לקינוח".

ריבי מאיר

מלון 4 כוכבים לחתולים

בחברה שבה רוצים רובנו להיות „אין" ולחיות טוב, גם לחתולים מגיעה הזכות הזאת. כך סבורה ריבי מאיר, שגם מגשימה את הרעיון הלכה למעשה. באחרונה פתחה להם מעון שהוא גם פנסיון וגם מלון, משהו כמו ארבעה כוכבים. כדי שירגישו כמו בדאלאס, שיוו למקום אווירה של חווה. פנסיון־חוות „קאט אין" שוכן כבור במושב גן־חיים, לא רחוק מכפר־סבא, בתנאים לא פחות טובים משל שיכון זוגות צעירים.

אהבת בעלי־החיים זרמה אל ריבי כבר בבית הוריה, רבקה ומרדכי מאיר (בעלי כל־בו „שלום" והמגדל המתנוסס מעליו). כיום דרים בביתם חמישה כלבים. פעם, כשהילדים היו בבית, חיו יותר כלבים וגם כמה חתולים. ריבי, נכדתם של פטיה ויעקב פרלשטיין ממייסדי תל־אביב ובת־ים (בנו את הבית השני בתל־אביב, 1910), דור שישי בארץ וצאצא למשפחת הרבנים קורנל, ממשיכה את דרכם מבחינת הראשוניות. פנסיון החתולים שלה הוא הראשון מסוגו בארץ. מעתה לא יצטרך חתול לתגר בחשאי אחר מזונו בפחי־האשפה או לנום מעמל היום בחצרות אחוריות. אצל ריבי ב„קאט אין" יקבל דירת חדר או חדר וחצי (3 מטר על 2), עם חצר צמודה. זאת, כמובן, אם יהיה מי שיממן לו את הלוקסוס הזה.

„קאט אין" הוא חלק מחברת „מאפט" שהקימה ריבי, 25, עם שותפים. זוהי חברה העוסקת בטיפול בחיות־בית בכלל, ושבעיקר מייבאת ומפיצה מזון משובח לכלבים ולחתולים. בין המוצרים ניתן למצוא דשא מיוחד ארוז בחבילות המסייע לחתול לעכל את מזונו, בעיקר לאחר סעודה של ארבע מנות בפנסיון. כדי שלא ישרוט את הרהיטים, מציעים לו לוח־עץ מכוסה בשיכבה של צמח מסוים החביב עליו.

„חתול הוא יצור אינטליגנטי ולא פחות נאמן מכלב, בניגוד להנחה המקובלת. בעולם המערבי יש כיום נטייה לגדל יותר חתולים מכלבים. העריצת הכלב נבעה עד כה ממניעים של סנוביזם ומצ'ואיזם. בחור שהולך עם בוקסר או זאב הוא לא בהכרח יותר גברי מבחור שהולך עם חתול", אומרת ריבי, בוגרת מדעי־המדינה באוניברסיטה, בעבר עובדת הניספחות־הצבאית של שגרירות ישראל בצרפת. „עשיתי מחקרים בנושא, ביקרתי בפנסיונים כאלה במערב אירופה, עברתי השתלמות באנגליה והחלטתי להעלות את רמת־החיים של החתולים בארץ. יש להם אפילו חוש־הומור. לפעמים הם בעמדים על קצה האמבטיה ומפילים את עצמם בכוונה. הם גם מדברים זה עם זה. אבל אם בני־האדם מדברים אליהם כביכול בחתולית ('פס פסס...'), הם מסתכלים עליהם בתימהון ומגחכים: 'איזה מין אידיוט זה. אם בדרך־כלל הוא מדבר בשפת בני־אדם או למה פתאום הוא משמיע לנו קולות משונים?'"

אתי גרוטס

זמרת שמתמחה בתלמוד הבבלי

אתי גרוטס: אם־בית של נשים מוכות

הכנסותיה של הצגת־הבכורה של חנה לסלאו „חיוך ישיר", הוקדשו להקמת מעון קבע על־ידי מרכז סיוע לנשים בהרצליה (המקלט לנשים מוכות) מייסודו של אירגון „לא" שהוקם על־ידי רות רזניק וחברותיה.

במסיבת־קוקטייל ססגונית שנערכה לאחר ההצגה במלון הילטון תל־אביב, בלטה עוד שחקנית וזמרת. זוהי אתי גרוטס, שאינה שייכת אומנם להצגת היחיד של חנה אבל שייכת מאוד למעון הנ"ל, שאחת הפעילות העיקריות בו היא חמותה הצעירה והיפה של חנה, רות גלערי.

אתי גרוטס, 40 פלוס, ילידת חיפה ממוצא יווני, זכורה בעיקר מתפקידיה בהצגות „קזבלן", „בוסתן ספרדי", „כנר על הגג" ועוד. היא נתגלתה כזמרת בהיותה בת 13, והופיעה במועדוני־הלילה של חיפה והצפון וזכתה בכינוי „חווליטו הישראלי".

מאז ועד שהגיעה להיות אם־בית במיקלט לנשים מוכות בהרצליה עברה דרך ארוכה. תוכנית „ציפורי לי־לה" עם חיים טופול במועדון־התיאטרון, המחזמרים „5:5", „קזבלן", „כנר על הגג", „בוסתן ספרדי". היו גם סרטים רבים: „אני אוהב אותך רוזה", „קזבלן", „סלומוניקו", „שוד הטלפונים".

ב„קזבלן" הכירה את בעלה, דן שמר, שעבר אחר־כך כמנהל הצגה בתיאטרון הקאמרי. עקב צימצומים נאלצו לגלות לארה"ב (במקרה שלהם – כאמת גלות). שלוש שנים חיו בניו־יורק.

בדיוק כאשר עמדה להפיק שם את „בוסתן ספרדי", נתקבלה הודעה שיצחק נבון, שבדיוק אז נתמנה לנשיא המדינה, מבטל את הזכויות שהעניק להעלאת ההצגה שכתב. אתי שרה מדי פעם במועדוני־לילה בניו־יורק אך עבודתה הקבועה היתה דווקא באוניברסיטת קולומביה. תחום ההתמחות של הזומרת־שחקנית היה... שינויי גירסאות בתלמוד הבבלי: „דווקא היה כיף לא נורמלי. אמא שלי אמרה תמיד שצריך מקצוע בחיים", אומרת אתי, כיום אם לשניים.

„כיוון שטרם מצאתי עבודה בתיאטרון או בקולנוע, חיפשתי בעיתונים ונתקלתי במודעה של המרכז לסיוע לנשים בהרצליה. מאז אני שם. צריך הרבה כוחות נפשיים אבל יש הרבה אתגר וסיפוק מבחינת העזרה לזולת".

ובכל זאת, אתי גרוטס שייכת לבימה.

נורית מזרחי

יפהפיה לא מזוהה

נורית מזרחי: רוצה מקצוע שלא תלוי ביופי

נורית מזרחי. שנה אחרי שנבחרה בהונג־קונג ל„מיס אסיה פסיפיק", יושבת ב„מרפסת יפו" של מלון רמדה בתל־אביב, כמו תצוגה לתצוגה. כאלה יש לה הרבה. התואר שבו זכתה פותח דלתות, מודה נורית, 18. זה שבוע גם מתנוסס דיוקנה ברחובות הערים על גבי פוסטר־מדיה אופנתי.

בשנה שעברה זכתה בתואר „מלכת היופי־עשרה" ונשלחה ליצג את ישראל בתחרות מלכת אסיה פסיפיק, שאליה נשלחו נציגות יפהפיות מ־35 מדינות. בחירתה של נורית היתה, איפוא, מאוד משמעותית לישראל.

רק בשבוע הבא תגשים נורית את המתנה שקיבלה עם התואר. טיול מסביב לעולם. תחילה תטוס להונג־קונג להכתיר את המלכה הבאה, ואז תמשיך לסינגפור, לפיליפינים, הוואי, מכסיקו, לוס־אנג'לס, לונדון ועוד. לפני ימים אחדים ניסתה לבחון אם היא מוכרת. תוך כדי נסיעה באוטובוס, ראתה ושמעה שתי נשים מדברות שפה מזרח אסיאתית כלשהי. היא הסתובבה ושאלה אותן אם הן מכירות את תחרות „מיס אסיה פסיפיק". „בוודאי. אנחנו קוראות על זה בשבועונים שמגיעים מהפיליפינים", ענו באנגלית. „בשנה שעברה נבחרה למלכה ישראלית יפהפיה", הוסיפה אחת מהן, פיליפינית העובדת כסוכנת־בית בתל־אביב. „צחקתי ביני לבין עצמי והתביישתי לומר להן שזו אני", מספרת נורית, כשהיא משקיפה אל הים שלנו, לא הפסיפי. „לפני שנבחרתי הייתי עוד יותר ביישנית", היא אומרת.

את הדוגמנות היא רואה כמקצוע חולף. רוצה ללמוד מקצוע שאינו תלוי ביופי. „חשבתי על רפואה כי למדתי במגמה ביולוגית וסיימתי בהצטיינות. אבל בכל־זאת זה נראה לי קשה מדי". יש לה עוד זמן ליפה הזאת. בינתיים היא מסתפקת בתחביבים. „עד לפני חצי שנה אהבתי לרכוב על סוסים אבל כל פעם הייתי חוזרת עם סימנים כחולים על הרגליים. לכן, בגלל הדוגמנות, הפסקתי לרכוב ואני פשוט נהנית להצטלם ולדגמן".

ח"כ בנימין בן־אליעזר

פגישות בלבנון

ח"כ בנימין בן־אליעזר: השר התעקש לדבר בערבית

ביקוריו התכופים של חבר־הכנסת בנימין (פואד) בן־אליעזר בדרום לבנון, כבר הפכו למעין פגישות־מחזור עם הנוצרים. הוא שימש כאיש הקשר בין כוחותינו לבין מיפקדת ג'מאיל וב־1977 נתמנה למפקד דרום־לבנון. שנה אחר־כך היה למפקד יהודה ושומרון בדרגת תא"ל ומתאם־הפעולות בשטחים. לאחר 26 שנים בצה"ל עבר למערכת הפוליטית.

„באחד הביקורים האחרונים שלי בדרום־לבנון פגשתי בחור ממפוני עאישייה שבצפון. הוא ניצל מהטבח שנערך שם. בפעם האחרונה שראיתי אותו הוא כבר מונה למג"ד של הגיזרה. בביקור הבא שלי, כמה ימים אחר־כך, שאלתי עליו וסיפרו לי שהוא נהרג...", מספר בן־אליעזר.

יש לו גם מיפגשי־מחזור פחות עצובים. אחד הלבנונים הזכיר לו השבוע מעשה שאירע לפני שנים אחדות. „כשהייתי מפקד איזור דרום־לבנון התחיל הסיוע הישראלי המאסיבי. שר החקלאות דאז אהרון אוזן, הגיע לסיור באזור. זימנתי את מיג'ור חדאד ואנשיו. אוזן פתח את דבריו בערבית. אמרתי לו: 'דבר עברית ונתרגם'. השר התעקש לדבר ערבית. כשסיים את נאומו, אמר לי חדאד: 'תרגם בבקשה, לא הבינונו דבר'. 'גם אני לא', אמרתי. הוא דיבר ערבית בניב טוניסאי. זה מוכיח עד כמה ערבי מארץ אחת אינו יכול להבין ערבי מארץ אחרת," אומר ח"כ בן־אליעזר מסיעת „יחד", הדוגל באוטונומיה חד־צדדית.

נינו דינטרונה וג'אקומו ראוויקיו

רובינזון קרוזו על הגג

נינו וג'אקומו: אין ניגוד בין רובינזון לששת

התיאטרון לילדים ולנוער יעלה בקרוב גירסה מודרנית של רובינזון קרוזו. זהו המחזה „שנים על גג בודד" שאותו כתב וביים צמד השחקנים, בימאים, מחזאים מאיטליה, נינו דינטרונה וג'אקומו ראוויקיו, השוהים עתה בארץ. היתה זו פנינה גרי, המנהלת האמנותית של התיאטרון שראתה את ההצגה בפסטיבל בינלאומי בביצועם של כותביה והמליצה להזמינם ארצה.

נינו וג'אקומו הם ידידים ועמיתים העובדים ויוצרים יחד מנעוריהם. את נושא המחזה – ההכרת שבדו־קיום הם מכירים מהחיים של עצמם. הוא פותח בפיצוץ עז שבעיקבותיו נקלעים שני גברים לובשי מדים אל גג אחד על אי בודד. בתחילה הם מנסים לחסל זה את זה כדי לתפוס בעלות על החפצים המעטים שעל אותו גג. אחר־כך הם מגלים שבעצם גם ניתן ליהנות מהקשר הזה. „יצרנו את המחזה תוך כדי עבודה עליו. לפעמים אנחנו רבים, חושבים שאנחנו לא סובלים זה את זה אבל אחר־כך רואים שוב שהקשר חיובי ופורה", אומר ג'אקומו, 28, 14 שנה על הבמה. „פילוסופית החיים שלי היא שאפשר וצריך ללמוד מהטעויות שלנו ושל הזולת. כששני הגברים צריכים להיפרד בסוף ההצגה הם מבינים שמהזרות והניכור של ההתחלה הם למדו להיות יותר בוגרים ובשלים. סך הכל אין ניגוד בין רובינזון לששת".

זהו מחזה אוניברסלי. על־כך מעידות התגובות בכל מקום בעולם (צרפת, שווייץ, ארה"ב ועוד) שבו מעלים אותו נינו וג'אקומו, שהם בעלי תיאטרון משלהם. „המצאתי מילה שחשבתי שהיא דימיונית וחסרת משמעות כדי לבטא את חוסר הקומוניקציה בין שני הגברים במחזה שכביכול אין ביניהם כל שפה משותפת.

לבסוף נאמר לנו שאותה מלה שהמצאתי פירושה בפינית הוא לשתות. זוהי הוכחה להפתעות שבדו־קיום – בין שני אנשים או בין שני עמים", מספר נינו, 30, מזוקן, בעל עינים כחולות טורקיזיות מהממות. „בקנדה הצלחנו להידבר עם אנשי תיאטרון יפאניים שלא ידעו אף שפה מלבד יפאנית. בהתחלה לקח להם חצי שעה להבין את הדברים הכי פשוטים של החיים, כמו מי רוצה קפה ואחרי זמן מה נהיינו ידידים. גם בינינו חלו שינויים עם השנים. כשהיכרנו האשים אותי ג'אקומו שאני יותר מדי מסודר ומאורגן וקפדן. עם הזמן אני נהייתי בלגניסט והוא נהיה מסודר."

ליה שני־אסקולי ומרלו בר־טל

ממאורה לגלריה

ליה שני־אסקולי: הסבה־מיקצועית מעולם העסקים לעולם האמנות

בשבוע שעבר נפתחה בתל־אביב גלריה הנושאת את השם „אסקולי 49", שהיא גם... חנות לבגדי־הדיזיין מיוחדים. בעלות המקום הן שתי נשות קאריירה, שעשו מעין הסבה־מקצועית: ליה שני־אסקולי ומרלו בר־טל. ליה, ילידת דנבה, בת למשפחת אסקולי עתיקת־היומין מאיטליה, עלתה ארצה בילדותה ולמדה שפות רומניות (עתיקות ומודרניות) באוניברסיטה. כשסיימה, הציע לה אביה, שהיה נציג של חברת־ביטוח איטלקית גדולה בארץ, לבוא לעבוד איתו. כאן התחילה הקאריירה הארוכה שלה בתחום הביטוח.

„לפני שנים אחדות הרגשתי שנמאס לי מעולם הביטוח והעסקים, שהוא ברובו עולם של גברים ושבעתי מתיקים של לקוחות שאותם הייתי נושאת איתי מדי ערב הביתה. החלטתי לעשות מה שנקרא הסבה־מקצועית", מספרת ליה, נשואה ואם לשניים, בעלת שיער שחור כפחם וטמפרמנט איטלקי אמיתי. יחד עם אחותה, הציירת רחל הלר־אסקולי, פתחה אז את גלריית אסקולי בתל־אביב. „עם תום השכירות יצאתי לחפש מקום חדש לגלריה. ידידתי מרלו בר־טל (רעייתו של פרופ' אלברט בר־טל, מנהל המחלקה־הנוירוכירורגית בבית־החולים איכילוב), לשעבר מנהלת תיירות־נכנסת ב„קופל טורס", שמעה על חיפושי והציע שותפות.

יצאנו לחפש ביחד מקום מתאים. יום אחד צדה עיני חלון בחצי מרתף ברחוב פרישמן. הצצתי פנימה וראיתי באפלולית שיש שטח. כשהתעניינתי מי הבעלים אמרו שלא כדאי להתקרב כי המקום נורא מוזנח. מאז פטירתה של בעלת הדירה מתגוררים במקום עכברושים. החלטתי לקחת את הסיכון. כשראיתי את תוכו, חשכו עיני. התיאור היה נכון. למרות זאת שכרנו אותו והתחלנו בשיפוצים קדחתניים".

קשה להאמין שמאורת־העכברים הפכה לחנות ולגלריה.

כ־500 פעילים נשלחים מהקיבוצים שלהם כדי לעבוד במוסדות התנועה בעיר • רוב החברים מרוכזים במשולש התל־אביבי, אבן־גבירול–קפלן–דובנוב • הביתה הם מגיעים בדרך־כלל בשבת • לתופעה הזו שתי פנים: מצד אחד המיעוט, פעילים מנקרי עיניים, ומצד שני הרוב, קיבוצניקים לבושים וחיים ברישול אופייני

מאת שלומית טנא

תצלום: מיכל רותם

קיבוצניקים של שבת

פרשיות כלכליות שבהן הסתבכו התנועות הקיבוציות הניבו שמועות על חיי דולצ'ה־ויטה שמנהלים בכירים קיבוצניקים בעיר הגדולה. ריכלו על איש־עסקים ששיחד את מיטיביו מהקיבוץ, בדירה מצויידת במקרר עמוס משקאות ועוזרת־ניקיון צמודה. חברים מהשורה הצביעו בזעם על סממני יוקרה וסטאטוס שבהם מתהדרים מנהלים, דובר גם על מעופפים בקפיצות דילוגים לחו"ל. היו רינונים על בכיר כלכלי שהוא חבר במועדון־הבריאות ב„הילטון", נוסע במוניות־ספיישל לביתו שבצפון; וכשאותו בכיר מסתובב במיסדרונות בית־התק"ם בתל־אביב, הוא מנקר עיניים בחליפות ומחייטות, על רקע קהל מרושל של קיבוצניקים בטי־שרטס ובמיכנסיים קצרים.

פגישות עסקים במיסעדות־יוקרה נחשבות אף הן לצרימה לא קיבוצית. תופעה רי שולית בקרב הקהילייה של כ־500 פעילים, שנשלחו מהקיבוצים שלהם לעבוד במוסדות התנועה בעיר הגדולה. רובם עושים בתפקיד תקופה של שלוש עד חמש שנים. רוב חברי קהיליית הפעילים מרוכזים במשולש בית־סוקולוב–אבן־גבירול". ברחוב ליאונרדו דה־וינצ'י שוכן בית־הקיבוץ הארצי על שבע קומותיו. סמוך לשם, ברחוב דובנוב, ניצב בית התק"ם. שלוחות של שני הבניינים מפוזרות בבתי־דירות באבן־גבירול. קצת דרומה, באיתמר בן־אבי ממלאים קיבוצניקים את בית מרכז מפ"ם.

פעיל מצוי שוכר דירה ישנה בצפון העיר או במרכזה, ברוב המיקרים הוא מחלק אותה עם פעילים־עמיתים. התנועה מקצה לו שכר־דירה חודשי של 80 עד 100 דולר, לעיתים קרובות הוא ישלים את התשלום מכיסו. הוא מרבה לצאת לתיאטרון ולקולנוע, יותר מתל־אביבי ממוצע. להקט. למצות את קיסמי תל־אביב. אבל גם אז הוא לא חורג מהשמורה של הקיבוצניקים. רוב הפילרים נעשים מחברת פעילים אחרים.

דמי האש"ל שמקצה התנועה לפעיל שחוזר הביתה לסופשבוע בקיבוץ ביום חמישי או שישי, מסתכמים בכ־150 דולר. את ארוחות־הצהריים ב„בית התנועה" הוא מקבל תמורת תלושים. אם הפעיל מצוייד ברכב (פיאסטה, פורד אריקה, או המלה האחרונה ברכב הפעילים, פיז'ו 505), ולן כל ערב בביתו, רמי האשל שמוקצים לו קצת יותר נמוכים. למרות זאת פעיל מצוי מצליח לחסוך קצת כסף, והוא נוהג להביא איתו מהבית קצת פירות, ירקות וגבינות.

עודד ליפשיץ מניר־עוז, כתב ב„על־המשמר", התחיל לעסוק בעיתונות כשחצה את גיל ארבעים, ואחרי שעשה בביתו קאריירה קיבוצית רבגונית: היה חקלאי וגיזבר, למד מינהל־עסקים, הדריך את אנשי קיבוץ כרם־שלום. אולי רק בקיבוץ אפשר לדלג כך בין מיקצועות ותפקידים. בימי השבוע מתגורר בחולון, בדירת־חדר צנועה. בעיניו „זהו מקום ללילה, לא הבית שלי." עודד ליפשיץ מטפל בעט מושחז בהסתבכויות הפיננסיות של הקיבוצים, ואינו נבהל מעימותים תכופים עם ההנהגה הכלכלית של התנועה. למרות זאת הוא מודה: „רוב הבכירים שומרים על סיגנון צנוע וגורמות תנועתיות. ובעצם, לשכות סטייל דאלאס אפשר למצוא רק אצל מנהלי המיפעלים האזוריים." המישרדים התל־אביביים של „משקי הנגב", ליד הסינרמה, יותר מפוארים מהלישכה של מנהל „כור". ציורים אוריגינליים על הקירות, שטיחים מקיר־אל־קיר, שולחנות מנהלים ענקיים. יש פער בין הפשטות של רוב הפעילים הבכירים לבין הסיגנון של עמיתיהם מהמיפעלים האזוריים. לדעת ליפשיץ הסיבה ברורה: המיפעלים האזוריים לא כפופים לפיקוח ציבורי הדוק. ואילו הפעילים, במוסדות־התנועה יושבים בתוך עמם. מול הדלת הפתוחה של מחלקת־הכלכלה יושבים אנשי מחלקת־החינוך או המחלקה־לחברה.

מי שנכנס לבית־התק"ם או הקיבוץ הארצי, ירגיש מיד במשפחתיות הסמיכה. חדרים קטנים, כל הדלתות פתוחות, במישרדים אין שום סממנים של לשכות מנהלים. רכזי משק, גיזברים, מזכירים, נכנסים אל רכזי מחלקות, ולעיתים קרובות לא יציגו את עצמם בשמם. די שיאמרו „אני מסאסא", „אני מניר־עוז".

במחלקה הפרסונלית של הקיבוץ־הארצי יושבים סימה ריפתין מעין־שמר ואריה גילת מוותיקי חצור. הם מופקדים על גיוס האנשים מקיבוציהם, וחולשים על צבא של כ־700 פעילים, פחות ממחציתם גרים בתל־אביב. בין הפעילים הרבה בעלי מיקצוע: עובדים־סוציאליים, פסיכולוגים בתחנות בריאות־הנפש של התנועות הקיבוציות, כלכלנים, מורים בסמינרים, מהנדסים וארכיטקטים במחלקת־התכנון של התנועה. ריפתין וגילת מדברים על „שיוויון ערך כל עבודה." בעל תפקיד בכיר לא נהנה מתנאים מועדפים. ובגירסתם המוצהרת: „אצלנו אין תפקידים יוקרתיים – ופחותים."

ובכל־זאת, נשים צעירות מאיישות את רוב התפקידים הפשוטים. שיטוט קצר בבנייני התק"ם והקיבוץ־הארצי שופך אור אירוני על היומרה הקיבוצית „לממש את שיוויון המינים." המון נשים ממלאות שם תפקידים נשיים מסורתיים: כתבניות, מזכירות, טלפניות. רובן נשים פנויות (רווקות, גרושות), שהן יצאו העירה בגלל „בעיות אישיות". כך קוראים בשפה הסטרילית של המימסד הקיבוצי למצוקתם של יחידים. ומדי פעם יהיה מי שיזכיר להן, באטימות או סתם חוסר טאקט, כי התפקיד שבהן שובצו הוא, בעצם, מין עבודת־דחק שנמצאה להן בגלל בעייתן האישית. כך קרה לג', רווקה בת 30. היא הועברה מתפקיד לתפקיד, בגלל אכטלה סמוייה. וכשאיש „ועדת הגיוס" של התק"ם הציג אותה בפני הבוסים החדשים, הוא אמר: ג' תעבור פה, כי היא צריכה להיות בתל־אביב.

„רוב הנשים הפעילות משרתות, בעצם, את הגברים. רובן ממלאות תפקידים שדורשים איזשהי נמיכות רוח," כך קובעת הדסה ולנסי ממישמר־השרון, המכהנת ב„מדור הבינקיבוצי לקידום השיוויון בין המינים". ואילו רוב הגברים, היא אומרת, נושאים בתפקידים אחראיים, ומעורבים מאוד בענייני התנועה. הם מתרוצצים הרבה בין קיבוצים, יום העבודה שלהם ארוך־ארוך. ולנסי היתה רוצה לשבור את החלוקה המסורתית של תפקידים, אבל היא יודעת שזה חסר סיכוי. „כי הרבה בחורות זקוקות לג'ובים, שיאפשרו להן לצאת העירה. מוסדות התנועה צריכים פקידות. ולגברים שרוצים לצאת העירה לא הסורות אופציות לתפקידים אחרים."

גיוסו של פעיל והחזרתו הביתה, כרוכים לפעמים במלחמות־עצבים די מתישות. ולנסי מזכירה סיפור אופייני של מכרה מקיבוץ בשרון. היא למדה ארבע שנים באוניברסיטה, חזרה הביתה, עדיין רווקה. כולם ידעו שאין לה מה לחפש בחברה המישפחתית של הקיבוץ, מקום שכמעט בלתי אפשרי לאנשים לא נשואים. עברו שנתיים. ועדת הגיוס של התנועה רצתה בה לתפקיד כלשהו, הבחורה בעלת כישורים. אבל במזכירות הקיבוץ

(המשך בעמ' 23)

רוב הבכירים שומרים על סיגנון צנוע וגורמות תנועתיות. לשכות סטייל דאלאס אפשר למצוא, בעצם, רק אצל מנהלי המיפעלים האזוריים

את מרגישה כל הזמן ששעון החול שלך הולך ואוזל. ומה יהיה אם יחזירו אותך הביתה? נ' בטוחה שאם תינשא, תחזור בשימחה לקיבוצה.

חוף כשר

רצועת הים שבין חוף הנכים לחוף הקאנטרי־קלאב, היתה פעם חוף־נודיסטים, בעיקר נודיסטיות • כיום רוחצים שם את גופם, לפעמים בבגדים מלאים, חרדים מבני־ברק וממקומות אחרים • זה דווקא בריא, הם אומרים.

מאת אשר וטורי

תצלומים: שלום בר־טל

מימין ולמטה: נשים, מבוגרים וטף באים אל חוף הים. נפש בריאה בגוף בריא

פעם היתה שם, ברצועת שפת־הים שבין חוף הקאונטרי־קלאב של תל־אביב לחוף הנכים של הרצליה, שמורה נודיסטית בלתי רישמית. לכל מי שרצה ובעיקר רצתה, לשזף כל סנטימטר אינטימי, בלי להסתכן בטרדנים או בפקחי־עירייה שיורו להם להתלבש. היה שם הרבה שקט, פחות מחצי־תריסר מתרחצים ביום חול, חול נקי וחזות כללית לא מפותחת. בלי מצילים, מיזנונים ומלתחות. פראי לגמרי. בשנתיים האחרונות מתרחצים שם כמה עשרות דתיים חרדים, שעיריית הרצליה בשיתוף עם עיריית בני־ברק, החליטו להקים עבורם דווקא שם חוף נפרד אמיתי.

• • •

הציבו שערים מאולתרים וסדרנים מאולתרים לגביית דמי־הכניסה, מיזנון בלי מים וחשמל, קו אוטובוס חדש של אג"ד שנוסע לשם פעמיים ביום. עדיין תנאים פרימיטיביים אבל מספיקים כדי למנוע מחילוניים לא רצויים להפר את האווירה פאסטורלית, וכדי למשוך המוני מתרחצים באוטובוסים מאורגנים וכלי־רכב פרטיים מרעננה, בני־ברק ומאה שערים. בימי ראשון, שלישי וחמישי הנשים בבוקר, הגברים אחר־הצהריים. ביתר ימות השבוע מתחלפים בשעות. ביום שבת אין שם איש. לפחות לא דתי כמובן.

יום שני בשבוע, לקראת סוף חופשת הקיץ, שעה אחת בצהריים. סמוך לשער ממתינה קבוצת גברים שכל הנשים יצאו מן החוף, ורק אז ירשו לעצמם לקנות את כרטיס הכניסה ולהיכנס. הנשים יוצאות לאיטן. רינה ושרונה כהן, גיסות, תושבות רעננה, יוצאות לבושות טיפ־טופ. שתיהן דתיות. רינה קצת יותר. אומרת שאם לא היה חוף נפרד היתה מוותרת כליל על השחייה בים. שרונה, הצעירה ממנה, אומרת שהיא שוחה לפעמים גם בחוף מעורב. „אני פשוט שוחה, נהנית מהים ומתעלמת מכל הבחורים סביבי. בכל זאת אני מעדיפה לשחות בחוף נפרד, כי כך אני יכולה להיות בטוחה שאיש לא יטריד אותי".

הגברים נכנסים חבורות־חבורות, לפעמים עם הילדים קטנים. אחד המתרחצים גבר כבן ארבעים, אחד מראשי הכוללים ביישוב עימנואל אומר, שבכלל לא נעים לבוא לבלות עם הילדים בים, ולהשאיר את האשה בבית. „מי שהקים את החוף היה צריך לחשוב על כך. ממש חבל שאי־אפשר לבוא לים עם האשה." לא כדי להתרחץ רחצה מעורבת, אלא לשחות זמנית בחוף שיש בו מחיצה כדת וכדין – הן בחוף עצמו והן במים – בין תחום הגברים לתחום הנשים.

„בחוף שרתון בתל־אביב ניסו פעם לארגן רחצה של דתיים ודתיות ברזמנית, עם מחיצה ביניהם. אומנם היתה בחוף הפרדה גמורה, אבל בסופו של דבר אבל הכל התערבבו במים זה עם זה, תוך כדי שחייה."

• • •

לא כולם נראים שייכים לחוף־ים. פיאות ארוכות, זקנים מרשימים. אין ג'ינסים. אין מיכנסי־ניילון או סתם מיכנסי־ספורט. יש מי שבא עם מערכת מלאה של שטריימל, בגדים תחתונים, טלית קטנה. פורשים יריעת־בד על החול, מקפלים יפה־יפה את הנעליים השחורות, המיכנסיים השחורים, החולצה הלבנה, את ערימת ספרי הגמרא, ורק אז אפשר לטבול במים. חלקם עם בגריים מיושנים, חלקם עם מערכת הבגדים התחתונה.

נשים ששהו בחוף בשעות הבוקר מספרות שגם אצלן לא כל־כך שמים־לב לבגדי הים, רובן שוחות בבגדיים שלמים וצנועים, וחלקן אף בבגדיהן. ביקיני, הס מלהזכיר. קשה לומר שגדעון אוברזון היה מוצא פרנסה בחוף הזה.

אהרון בן 11 ואחיו מנחם בן 9 ממאה שערים בירושלים, פעם ראשונה בחיים בתוף־ים ממש, נשארים לבושים בחליפות הטרלין השחורות ואפילו לא טורחים לחלוץ את הנעליים והגרביים הארוכות. למה? ככה. פנחס שיינמן ממאה־שערים, זקן לא מסודר, פאות ארוכות. מסביר כי לפי ההלכה ילד צריך לברך ברכה מיוחדת כשהוא מגיע לים בפעם הראשונה. „בכלל, רצוי מאוד להביא לים את הילדים. זה קצת פותח להם את הראש ומחזק להם את הגוף. הרי נפש בריאה בגוף בריא".

את שני הילדים שליד סוכת המציל, זה לא כל־כך מעניין. קצת חיוורים, ממצמצים בעיניים בגלל הקרינה החזקה של שמש הצהריים. ממלמלים כמה משפטים ביידיש. כוהים בים ובמתרחצים. שני תלמידים מישיבת תלמוד־תורה. אצלם, אגב, החופש הגדול הסתיים בראש חודש אלול, שהשנה הוא חל כשבוע לאחר שמרבית התלמידים בארץ חזרו לספסל הלימודים. מלבד זאת, החופש שלהם מתחיל לאחר תשעה באב, ואורך כשלושה שבועות בסך הכל. אחד האבות בסביבה אומר שזו סיבה טובה להביא את הילדים לים כמה שיותר.

• • •

יש גם כמה צעירים דתיים מישיבות ההסדר שמשחקים מטקות ומבררים אם אפשר לשכור חסקה. גם תלמיד־ישיבה מברוקלין שנמצא בארץ ולא מוותר על לימוד דף־גמרא בין שחייה לשחייה. „ זה כמו שבחור חילוני קורא עיתון, זה בריא. גם לשחות בים. הרי החזון־איש, שהיה גדול בתורה, קבע שזו מצווה גמורה. כי האוויר והים כאן פותחים לך את הנשמה ללימוד התורה. בניגוד לחילוניים שהולכים לים או לקולנוע כדי לברוח ממשהו, אנחנו באים כדי למצוא נתיב נוסף ללימוד תורה. אנחנו יודעים מה אנחנו מחפשים".

לא כולם אוהבים להצטלם, וגם מי שלא, מתווכח עם הצלם: האם החרדים שניצלו לפני שבועיים מטביעה בים־המלח אכן בינו את החיילים נאצים, או לא. שלמה לוזון, אסיר משוחרר שקיבל זיכיון להפעיל את המיזנון במקום יחד עם אשתו, שמוכרת בשעות של הנשים, אומר שהדתיים נחמדים מאוד אבל לא קונים כמו החילוניים. אבל כאשר תחבר אותו העירייה לחשמל והשתייה הקרה תהיה ממש קרה, אולי המצב ישתפר. אין מה לדאוג. כל המוצרים בהשגחת הבד"ץ (בית־דין צדק) והרב לנדה. חוף כשר למהדרין.

וָאזֶלִיין אִינְטֶנְסִיב קֶר
- נספג היטב ומרענן את עור הידיים.
- אינו משאיר תחושת שמנוניות.
- מתאים גם לעורם הרגיש של תינוקות.
- מרכך עור קשה בכף הרגל.
- מרגיע, מרכך ומוסיף לחות לעורך לאחר השיזוף.

ניתן להשיג באריזות 500 מ"ל, עם משאבה, באריזות 300 מ"ל, ובאריזות 200 מ"ל.

Vaseline Intensive Care כל השאר זה רק קוסמטיקה

יבוא - דנישר בע"מ שיווק - ברק אבנר מפיצים בע"מ, רח' אפעל 17, פתח תקוה, טל' 03-9233273/4

מוגל

לפעמים הרחוב הוא שיוצר את האופנה • בייחוד כשתופסים ברחוב נשים שיודעות איך להניח על עצמן בגדים • תפסנו ברחוב את בארי סימון, מאירה נער, דניאלה קודיש ומרגרט זאל. הן מאמינות באופנה ישראלית

מאת נורית בת־יער

צילם: סטיב סגל, „אבנטגארד"

דניאלה קודיש, מעצבת־אופנה. מיכנסי־גרב מצויירים

בארי סימון, רקדנית־בטן. עור פראי, הבזקי־זהב

מאירה נער, מפיקת־סרטים. בלונדית על החולצה

כשהאופנה חוצה את הרחוב – היא לא תמיד מסתכלת ימינה ושמאלה. לא תמיד שמה על מה שאומרים נותני הטון. מחליטה בעצמה לאיזה כיוון ללכת, ומה טוב בשבילה. לפעמים נולדות מזה אופנות חדשות שרק מאוחר יותר מגיעות אל המסלולים המוגבהים עם הדוגמניות המרחפות.

איך היא נראית כשהיא חוצה את צומת דיזנגוף־גורדון בתל־אביב? על בארי סימון, 26, רקדנית־בטן ילידת חיפה, שלמדה את תורת המחול החושני במצרים, לאחר פרוץ השלום – נראית האופנה פראית ונוצצת.

בארי, ידידה של נגואה ומוחמר באסיוני (הנציג המצרי בישראל ורעייתו), שהעתונאי המצרי אניס מנצור הבטיח לעשות עליה כתבה גדולה בעתונו – אוהבת בגדים מיוחדים. בעיקר בסיגנון ג'ונגל, פראי, וטבעי.

לכן, כשנדלקה על יריעת העור הטורקיזי עם ההבזקים הזהובים – לא הסכימה לקבל „לא" בתור תשובה, כאשר נילי טוויג אמרה לה שמהשארית הזאת אי־אפשר לעשות שימלה. אבל כמו שאתם רואים, בסוף בכל זאת הצליחו לאלתר לבארי שימלה סקסית מהשארית. מיני מינימלי – אבל שימלה.

את מאירה נער, העוסקת עם בעלה איצ'ו בהפקה ובהפצת סרטים בארץ ומכירתם בחו"ל – פגשנו בחולצת „טי" מרומא ובמיכנסיים לבנים של „מיף". למרות שהחיוך שנשלח אלינו מהחולצה היה שייך לבלונדית הוליוודית עם זהובים איטלקיים – מאירה דווקא מחזיקה מהאופנה הישראלית. „היום האופנה פה יפהפיה. כשחזרתי במאי מפסטיבל קאן, עברתי דרך רומא ומחוץ לבתי האופנה העילית ראיתי רק שמאטס".

ממשיכה מאירה, אם צעירה ונאה לבת (17) ובן (26) „לא נכנסת לקריזה של קניות, קונה פריט פה, פריט שם". בעיקר שחור או לבן. בגדים מפישתן גם. דניאלה קודיש נקלטה על־ידנו, על אופניה, במסלול היומי שלה מבריכת גורדון לסטודיו „אפריל" שפתחה לאחרונה עם הגרפיקאית מיכל שמיר.

על דניאלה, בוגרת „שנקר" (מחזור 1976) שלמדה גם עיצוב תפאורה לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב – אי־אפשר לאמר שהסנדלר הולך יחף. כמעצבת אופנה צעירה היא תמיד לבושה. ומתי שאפשר – בבגדים פרי עיצובה. בבוקר שלנו – היו אלה גרבי־מיכנס צמודים וחולצת־בלוזון מצויירים ביד.

ציור מודפס של דמות אפריקנית על „טי" ארוכה, משך את תשומת ליבנו אל מרגרט זאל, מלצרית מהולנד שעובדת בקפטיריה „פאלאס". במו־עינינו ראינו שמתחת לטוניקה הטריקו לבשה מרגרט מיכנסונים ישראליים. הטוניקה עצמה, אי־לא־אפריקה, היתה בכל זאת מהולנד.

מגיע לך מדי פעם פינוק מלכותי: יום בחמי טבריה הצעירה. כאן, במרכז הנופש הבינלאומי לשפת הכינרת תרגיש נפלא:
- ★ רחצה במים התרמליים (מים מינרליים בטמפרטורה נעימה של 32°) - בבריכה המקורה או בבריכה הפתוחה.
- ★ עיסוי מקצועי לחשלמת התענוג.
- ★ ארוחה במסעדת הדגים הממוזגת המשקיפה לכינרת.
- ★ סיור במוזיאון חמי טבריה - מוזיאון של 2000 שנות היסטוריה.

לנשארים ליותר מיום אחד: מלון גני חמת (4 כוכבים), המוקף בגן סובטרופי, מציע שפע אפשרויות לספורט ימי, בידור וטיולים.

טל:
חמי טבריה 067-91967
גני חמת 067-92890

חמי טבריה הצעירה

תשמ"ז זהב ויהלומים בסטודיו לתכשיטים

שנה חדשה – סיבה נהדרת להתחדש ב"סטודיו לתכשיטים", עם תכשיט זהב ויהלומים בעיצוב המקורי של איציק דלד.
בואי לפנק את עצמך בחנות רשת הסטודיו לתכשיטים" הקרובה אליך.

ראשון לציון
תכשיטי רוגל, רוטשילד 25 (במדרחוב)
קרית גת
תכשיטי בוחבוט, מסחרי 11

סטודיו לתכשיטים
עיצוב איציק דלד
רשת ארצית לתכשיטי זהב ויהלומים

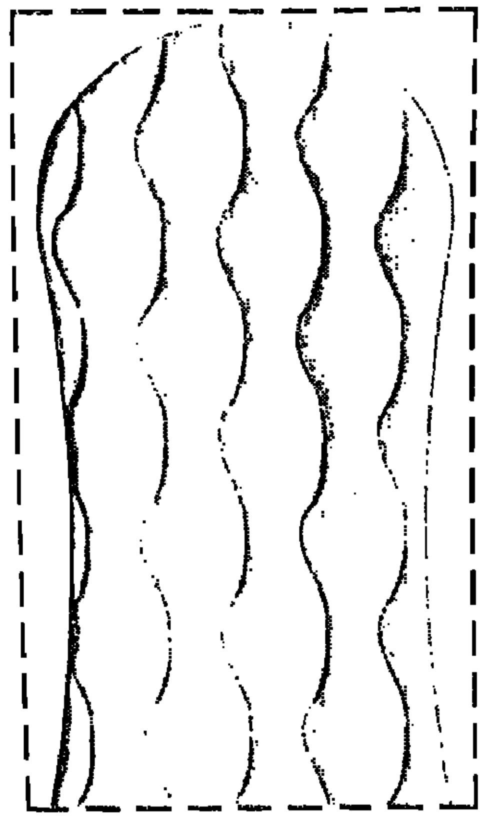

BREVIA מזמינה את שאר המגינים התחתונים ואותך למבחן השוואה

*טבלת השוואה	בטחון	נוחות	עמידות
ברֶוויה	ל"ברוויה" 3 פסי הצמדה לבטיחות מקסימלית.	ל"ברוויה" מבנה אנטומי המותאם לגופך והוא גם הדק ביותר ובעל כושר ספיגה מעולה, להרגשה נוחה ונינוחה.	"ברוויה" עשוי מסיבים מיוחדים, גם סופגים במיוחד וגם מונעים אפשרות של התפרקות המגן בזמן השימוש.
אחרים	מגינים אחרים מסתפקים, בדרך כלל, ב־1 עד 2 פסי הצמדה בלבד.	מגינים אחרים מסתפקים במבנה סטנדרטי, הם גם עבים יותר ומורגשים בעת השימוש.	מגינים אחרים עשויים מספר שכבות ומילוי צמר-גפן והם מאבדים את צורתם בזמן השימוש.

* הטבלה נערכה ע"פ מבחן השוואה שנערך בין 4 המגינים התחתונים הנמכרים ביותר בישראל.

אם את משתמשת ב"ברוויה", המודעה הזו לא מחדשת לך דבר. אבל אם את עדיין בדרך ל"ברוויה", המודעה הזו עוזרת לך לקצר את הדרך. בסופו של דבר את הרי יודעת בדיוק למה את מצפה ממגן תחתון. הדברים פשוטים: הוא צריך להיות בטוח (אז למה שלא יהיה הבטוח ביותר).
הוא צריך להיות נוח (אז למה שלא יהיה הנוח ביותר), הוא צריך להיות עמיד – (אז שיהיה העמיד ביותר). אם את עדיין משתמשת במגן תחתון אחר, תוכלי עכשיו לקחת "ברוויה" בהנחה ולהשוות בעצמך. לא במקרה "ברוויה" הוא המגן התחתון הנמכר ביותר באירופה. כשאתה טוב יותר אתה גם נמכר יותר.

לידיעתך: במידה ולא תהיי מרוצה, שלחי את מגיני "ברוויה" הנותרים ותקבלי את כספך בעבורם חזרה.
הכתובת למשלוח: "ברק אבנר מפיצים" רח' אפעל 17, פתח-תקוה.

יבוא: רחנהויז בע"מ
שיווק: "ברק אבנר מפיצים" בע"מ, רח' אפעל 17, פתח-תקוה. טל. 03-9233273/4

BREVIA המגן התחתון הנמכר ביותר באירופה

יהודית אוריין

טלוויזיה מחצ'יפה

היה לי ברור שעד־מהרה זה יהיה חזון נפרץ. רואים את זה כל יום בטלוויזיה.

השכן שלי שטף קלות את מכוניתו ומיד פרצה עליו השכנה המבוגרת מהקומה הראשונה – משהו חנוך לויני טיפוסי עם שיער מחומצן – ופתחה עליו בצרחות. לפני־כן היא היתה סתם כלבתא, עכשיו היא נעשתה גם מתקנת עולם.

כשאך ראיתי את תשדיר־השירות הזה, הרוצה להביא אלינו את תודעת הקיצוב במים, הוא היה נראה לי בלתי־חינוכי ומזיק במיוחד במנטאליות המקומית. היה לי גם ברור, שרק מנטאליות ישראלית מסוגלת להפיק תסריט כזה: אחד הדיירים מבצע פעולה לא ציבורית – משקה את הגינה בצינור־מים – ומיד משתלחים בו השכנים מן המירפסת בגערות ובנזיפות, כמו היה מציצן שנתפס. אינני יכולה לתאר לעצמי תשדיר־שירות מעין זה באיזו ארץ מערבית (ברוסיה בהחלט, ועוד איך, מי שגדל על הלשנת הורים, מתחנך לגלות ולהוקיע את אויבי־הציבור).

במערב האנגלו־סאקסי, יותר חשוב ממים וקודם לאקולוגיה, הוא הכלל – לא לחטט, לא לדחוף את האף, לא להתערב במעשיהם של אחרים. שם בלתי־מנומס להתבונן ארוכות במישהו; שם איש אינו מסב את ראשו ברחוב למראה תימהוני עם תרנגול על ראשו; שם במופגן איש אינו מסתכל על התנהגות מבישה של הזולת. פשוט, זה לא ייעשה.

●

אנחנו בטבורו של המיזרח־התיכון מנסים מאוד לחקותם ולהידמות להם. הנה גם אצלנו כבר אין קוטפים פרחים, כבר מהססים בטרם משליכים את עטיפת הקרטיב מחלון המכונית, כבר זורקים את הקליפות מהמירפסת רק כשאיש אינו רואה. אבל באמצעי הפירסום ובחינוך הציבור אי־אפשר להתעלם מן האופי הישראלי הבסיסי. האיש הישראלי, שהוא גם אגרסיבי מאוד מטבעו; שהוא גם פראנואיד, הבטוח כי זכויותיו נגזלות ממנו; שתמיד חש נרדף בידי מישהו ערמומי ממנו ויהודי ממנו.

האיש הישראלי, שצמח מסביבה גלותית, שבה היתה התערבות בחיי הקהילה והזולת נורמטיבית; שבה הטילו חרמות ונידויים על מי שסטה; האיש הישראלי, שיודע מה טוב בשביל אחרים, ומטבעו הוא מטיף זועם, נביא בן נביאים – האיש הזה רק מחפש לו אפיקים לתעל את התוקפנות הזו שלו, הגנטית עם הסביבתית־נרכשת.

במיתקפת הפסקת העישון האחרונה, נרדפו המעשנים עד צוואר, כמו היו חולי־איידס. אם במערב מוקצית בכל מקום ציבורי חלקה למעשנים וחלקה לשונאי קיטור, הרי אצלנו – כן, כמו אצל הרוסים, מבשרי למדתי – זה הפך נושא לגיטימי נוסף לרדיפות. כי הישראלי יודע רק מה הם זכויותיו שלו, וכשהוא גם מקבל גיבוי חוקי, אז הוא בכלל על תקן של קלווין הרפורמטור, הנלחם בשחיתות ובפריצות עד חורמה.

●

לפני כל אקולוגיה ואוויר צח וגינות־נוי וכיוצא־כאלה סממנים של סביבה תרבותית, צריך תשדיר־שרות שיעבור על המיזנטרופיות הישראלית. תשדיר שייתן מודלים של התנהגות. לא כנימוסים חיצוניים שאולים, אלא כביטוי להתייחסות פנימית־בסיסית לבני־אדם.

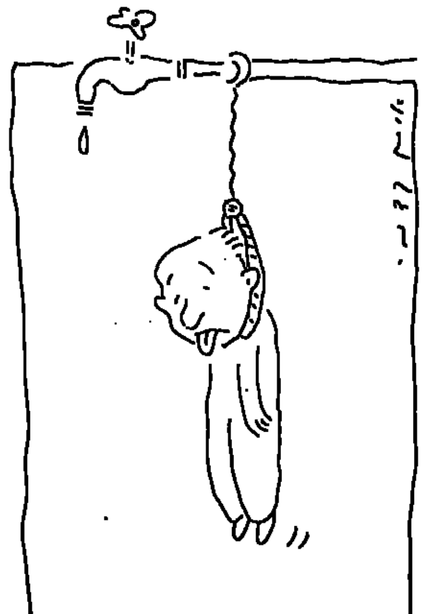

אתה נוהג בסדר כי אתה רואה את התמונה הכללית, ולא רק את האינטרס המיידי שלך; אתה עומד בתור כיאות כי אתה שומר על זכויות הזולת; אינך צועק אידיוט כלפי נהג, שמתקשה בחניה כי אתה מניח שיש שם איזה קושי שלא נהיר לך. פשוט לתת קצת אשראי למישהו אחר. וזה בהחלט לא קל – כי הישראלי מקיש מעצמו על מעשיהם של אחרים...

כל מי שחוזר אחרי שהייה ממושכת במערב, הוא מתקשה להסתגל מחדש. מכנים את זה איכות־חיים, ביטוי אופנתי סתמי, אבל זוהי סך כל ההתנהגות, שמכבדת את הזולת, שדואגת שלא לפגוע באדם ולא להלבין פני איש – מה שמשול במקורות לרצח – פשוט, מימוש של הכלל המיושן של הילל הזקן.

ורדה צ'צ'יק

מחזרים על גלגלים

כשמחפשים מכונית, זה בדיוק כאילו יוצאים לציד. לחיזור. כאילו מחפשים שידוך. עוקבים אחרי כל מכונית, בעיקר אחר איזור האחוריים. כל הזמן. אולי הורבק מאחור על זו שאת/ה תאב אליה, מהמודל הנכון ומהסוג הנכון, שלט „למכירה". ואם כבר תפסת חתיכה כזאת – אתה חושש לאבד אותה אחרי הרמזור, לפני שהספקת לרשום את הפרטים שלה. הן חמקמקות, המבוקשות הללו. לא תפסנו איתן קשר־עין – אבוד לנו. הן יצודרו, עם השלט שלהן, עיניים של אחרים. זריזים, לא פדלאות כמונו.

הכי טוב לתפוס אותן כשהן עומדות. במיגרש־חנייה כלשהו. בשקט־בשקט, שולפים עט ונייר, ורושמים את מיספר הטלפון שלה. כשאמא או אבא שלה, הבעל'בתים, מואילים למסור עליה את כל הפרטים בטלפון – מגיע רגע שכולו כיף. מעוניינים בך. אתה התתן, הבוחר־הצייד. הם מנסים לתאר בפניך את כל מעלותיה, ואתה – דווקא שם לב לכל מיגרעותיה.

פה יש לה נקודות, לארדווקא של חן. של חלודה. שם יש לה נזילה קטנה – כמו מחלה. נזלת. זה אומנם עובר אחרי טיפול קל אבל – מיגרעת. במקום אחר יש לה דפיקה קלה. מנוסה בחיים, המכונית הזאת. עברה כיברת־דרך. לפעמים יותר מדי: מודל 81' עשתה כבר 70,000 קמ"ש. הו לא, תודה. אני מעוניין בטרייה יותר. רעננה. שלא שירכה דרכה בכבישים עד כדי כך.

●

כשמישהי כבר מוצאת־חן בעינינו, מגיע התור של הבדיקה. ממש כמו אצל הגינקולוג. תוחבים פנימה ידיים, בהבדל אחד: לא עושים זאת בכסיות־פלאסטיק עדינות. תניעי, אומרים לה. תשמיעי קול. וכל אותה העת אנחנו, הציידים, חגנו בעלי־המאת ובעלי הדעה. לא טוב – לא כסף, לא יעזרו כל החינחונים של אמא־אבא שלה. הבדיקה קובעת.

אבל מגיע היום שבו אנו רוצים למכור את המכונית שלנו. ואז לא רק שהקערה מתהפכת על פיה – פשוט מתעללים בנו, הקונים האלה, שלא מבינים שום דבר.

שמנו את השלט „למכירה" על השימשה האחוריות של המכונית, ויצאנו לדרך. היינו מוכנים להדוף התנפלויות, להרחיק את המון הקונים הפוטנציאליים המשתער עלינו. בחרדה רבה ברקנו, במראה הקידמית, את הבעות פניהם ותנועות גופם של כל מי שעמדו מאחורינו בצמתים – שום דבר. אף אחד לא הוציא במהירות עט ונייר, כדי לרשום את מיספר הטלפון שלנו. כאילו לא התמרקנו, ניקינו את עצמנו מכעור יום, עם מים וסבון וספריי...

והרגעים הללו, של ציפייה לטלפונים: אולי בכל זאת מישהו שם לב... הנה. הגיע טלפון. בחור בעל טעם. רוצה לראות אותנו, ומיד. יופי. ידענו. אוך, איזה מטומטם! איך הוא יכול להגיד מלה רעה. הוא מכיר אותה? אז מה אם יש לה נקודות־חן קטנות בצורת חלודה – ביג־דיל. ומה אם היא קצת מרעישה – אשתך לא נוחרת קלות, לפעמים?

●

לאט ובהדרגה, אחרי שאנחנו שומעים עליה עוד ועוד מיגרעות קטנות – פתאום נמאס לנו ממנה. די, שייגמר כבר. פתאום המכונית הזו, שהקפדנו לטפל בה, שהיינו רגישים וחרדים לכל פיפס שלה, ששירתה אותנו נאמנות – היא לא עוד בת נפלאה שאנו עומדים לשדך למישהו ומאחלים לה כליטוב בבית החדש. פתאום היא כמו איזו ילדה לא־רצויה שרוצים להיפטר ממנה, לתת אותה לכל המרבה במחיר. גם למי שמוריד מחיר. רק שיקנו כבר.

סוף־סוף מישהו חמד אותה. נראה שהסתובב בכל העיר, בדק את כולן, והחסרונות שלה נראים לו סבירים למדי לעומת כל האחרות, בנות־גילה. בחור חכם. כמה אתה מוריד במחיר? בסדר. שיהיה. בוא נכתוב את זיכרון־הדברים. כמו תנאים. כתובה. מחר אתה מביא את הכסף ולוקח את הסחורה. יופי. שיהיה במזל ושתהיה לכם הרבה נחת. אני כבר לא אראה אותה יותר – ובכל זאת: שתתנהג אליה יפה, האז אחרי ככלות הכל, גדלה בבית טוב, הילדה...

אורה שם־אור

מגבות גנובות ימתקו

כתבו על 50 אלף מגבות, כתבו על חצי מיליון מגבות. שטויות. הסקר שערכתי בקרב חוג מכרי – כולם ממוסדים, תרבותיים, בלי תיקים במישטרה – מוכיח שלא רק שזו הגזמה גסה, אלא שבכלל אף ישראלי אינו גונב מגבות מבתי־מלון.

„כשהגענו הביתה, מצאנו שתי מגבות במזוודה. אין לנו מושג איך הגיעו לשם", אמר לי ידידי העורך־דין.

„נכון שלקחנו, אבל רק אחת, וזה בגלל שהוסיפו לנו לחשבון שני קפה שבכלל לא שתינו. אנחנו לא אוהבים שמסדרים אותנו", הסביר ידידי הרופא.

„גניבה? לכל היותר הייתי קוראת לזה סחיבה. אנחנו אוספים מזכרות מכל מקום. פעם, כשנהיה זקנים, נזכור את כל המסעות. את רואה את התמונה הזאת? מזכרת ממלון באמסטרדם. והמאפרה הזאת? היא מציריך. השטיחון הזה – מקסים, נכון? – הוא מבוקרשט. אז למה שלא תהיה לנו מגבת אחת עם שם המלון באילת? מה יש, המחירים שהם לוקחים. לא יתרוששו".

●

„זה לא אני, זה בעלי," הסבירה החברה, המורה בתיכון. „יש לו טענות אלי שהמגבות שלנו בבית אף פעם אינן רכות ולבנות כמו אלה שבמלון. אז לקחתי אחת בשביל דוגמה, להוכיח לו שאחרי חמש כביסות גם המגבת של המלון תהיה קשה ואפורה. אמרתי לו: 'אתה רוצה מגבות רכות ולבנות? תקנה חדשות כל שלושה חודשים'. ככה אמרתי לו, ותראי אם לא אוכיח לו שאני צודקת"

„המגבת הזאת? תזהזה! את יכולה לתאר לעצמך שאנחנו לא גונבים! זה כמובן עווי. מה את יודעת, תפסנו אותו בזמן שהתחיל לפרק את הרדיו הבנוי בתוך השידה. לילד הזה יש ידי זהב. אמרנו לו, עווי, זה לא בית־ספר שאתה מביא משם כל מיני אוצרות. כאן תבוא מישטרה. אם אתה דווקא מוכרח לקחת משהו, אז תיקח מגבת אחת ושלום על ישראל."

לידידי הרואה־חשבון היה קצת קשה לכבס את הכביסה המשפחתית בפומבי, אפילו שהמדובר לא בכביסה גדולה כי אם במגבת אחת ויחידה. „אני מצטער להודות בכך, אבל האמת היא שלאשתי יש נטיות קלפטומניות. את זוכרת שפעם הופיעה בטלוויזיה חברת־כנסת (כיום היא לא בכנסת), וסיפרה שיש לה אוסף של מאות כפיות־כסף שלקחה למזכרת מכל מלון שהתארחה בו בזמן כהונתה כשגרירה, את זוכרת? אז אשתי עושה אותו הדבר עם מגבות. הייתי צריך לבנות לה ארון מיוחד בשביל המגבות הארורות האלה. הצעתי לה לאסוף משהו יותר קטן, אבל היא אמרה שאני לא מבין לנפש אספן אמיתי. התחילה במגבות, ותגמור עם המגבות."

●

הפירסומאי אמר שאין לו מושג על מה אני מדברת. אבל אשתו הודתה: „עם ארבעה ילדים בבית, אף פעם אין לי מגבת יפה לאורחים. אז נכון, סחבתי אחת, ואני מחביאה אותה עמוק בארון, לשימוש האורחים בלבד."

לעומת זאת, בני־זוג שנוהגים לבלות הרבה על שפת הים, הודו: „על המגבת הזאת אנחנו יכולים לשכב שנינו. שלנו, הפרטיות, קטנות. באמת, לעשות עניין ממגבת אחת. מצחיק."

היו גם כאלה שהטילו את האשמה על הבעל: „לכי סימכי על גברו הייתי תשושה לגמרי מהחופש, וביקשתי אותו שיארוז את המזוודות. אז הוא שם בפנים כל שמצא בחדר האמבטיה, כולל המגבות. טוען שלא ידע שהן לא שלנו."

"לא, זה לא אנחנו," אמרה אשת התעשיין, „היה לי יום־הולדת, ואחותי הביאה לי חצי תריסר מגבות יפהפיות, אין לי מושג איך הגיעו אליה. אולי עורפי יצאנו?"

ורדה רזיאל (ויזלטיר)

חלום האושר הזוגי

שאלת 64 אלף הדולר: מהם הגורמים המאפשרים לבני זוג לקיים מערכת יחסים מונוגמית, נאמנה, ממושכת, לא מתוך חוסר ברירה, פחד או שמרנות, אלא מתוך הערפה אמיתית?

אין על כך די מימצאים מדעיים, ומשום כך נערוך להלן ניסיון להרכיב נוסחה הבנויה על היגיון כלשהו. האם היא אומנם מצדיקה את עצמה – שאלה זו עדיין טעונה בדיקה (ואת אישור הקוראים).

● העיקרון הראשון והמובן מאליו של המירשם, הוא מציאת בן זוג מתאים, שעימו ניתן ליצור יחסים מספקים על מרבית המישורים המרכזיים. מבחינה ריגשית, מינית ואינטלקטואלית, וכמובן נכונות עצומה להשקיע זה בזה.

● המרכיב השני (ומכאן והלאה הסדר אינו מחייב) הוא עבר עשיר של התנסויות, אשר פוטר את בני הזוג מן הסקרנות, החשק לנסות ולבדוק, הצורך לגלות „איך זה עם מישהו אחר" והמחשבה „מי יודע מה אני מפסיד אם אני מסתפק באשה שאיתי".

●

● מרכיב נוסף הוא אגו מגובש ריו, שאינו זקוק להצלחות ולכיבושים תדיזוגיים, כדי לאשר את ערכו. לפעמים מרכיב זה מתקשר לקודמו, היינו מיצבור מניח את הדעת של הצלחות בעבר; לפעמים הוא כלל לא קשור: ישנם אנשים שהאגו הבולעני והמורעב שלהם לשלם אינו מסתפק, הוא תמיד נשאר מרושש וזקוק לאישורים נוספים. אחרים, בטלים יותר, לא היו זקוקים מעולם לשפע התנסויות כדי לבסס את גבריותם או נשיותם בעיני עצמם.

● והמרכיב האחרון הוא עיסוק, מיקצוע או תחביב, שיש בהם גירוי ותחושה מספקת של הרפתקה, כך שהוא מנטרל את הצורך לחיפוש חוויות חדשות באמצעות פרשיות אהבים או מיפגשי התפרפרויות. אנשים רבים מוצאים את עצמם יוצרים קשרים מקבילים ליחסים קבועים וטובים עם בני זוגם, אך ורק בגלל הצורך שלהם בהתחדשות, בתסיסה, במתח הרפתקני. על־פי־רוב מי שמצליח לספק את הצורך בחימור ובהרפתקה באמצעות עיסוקיו, לא ייגרר ליחסים צדדיים, גם אם ייתקל בשפע של הזדמנויות וסיתויים.

לכאורה – נשמע פשוט. אלא שאוסף קצר וממצה כזה של דרישות מתקיים לעיתים רחוקות בין שני אנשים. הדרישה הראשונה, כבר מרחיקה לבתו זוגות מעטים ביותר מגיעים לשילוב הנדיר של סיפוק על מרבית המישורים. הסיכוי של אדם צעיר לפגוש באדם צעיר אחר שעימו יגיע להתאמה מירבית הוא אומנם גדול יותר מן הסיכוי לזכות בפרס הגדול ביותר בהגרלת של מפעל־הפיס, והאמריקאים אומרים אותו בכחמישה אחוז.

●

זוהי הסיבה לכך שחלום האושר הזוגי, המהווה אחד היסודות הספוגים ביותר בתרבות שלנו, מתרחק מהישג ידם של מרביתנו. נהופך, דרך בגידות, נטישות ושיקמונות, לחוויות עתירים מכאיב.

וזוהי גם הסיבה לכך שאם יש סיכוי קלשהו, הרי מעבר לכמות גדולה של מזל, הוא אינו יכול להתקיים ללא בגרות וגיבוש אישי אמיתי, ומבחינה זו היופי והנעורים של תגיל הצעיר ידם על התתנהגה לעומת תמורעות והתבונה שמעניק הזמן לאלה שטורחים על כך.

דג בקונכיה

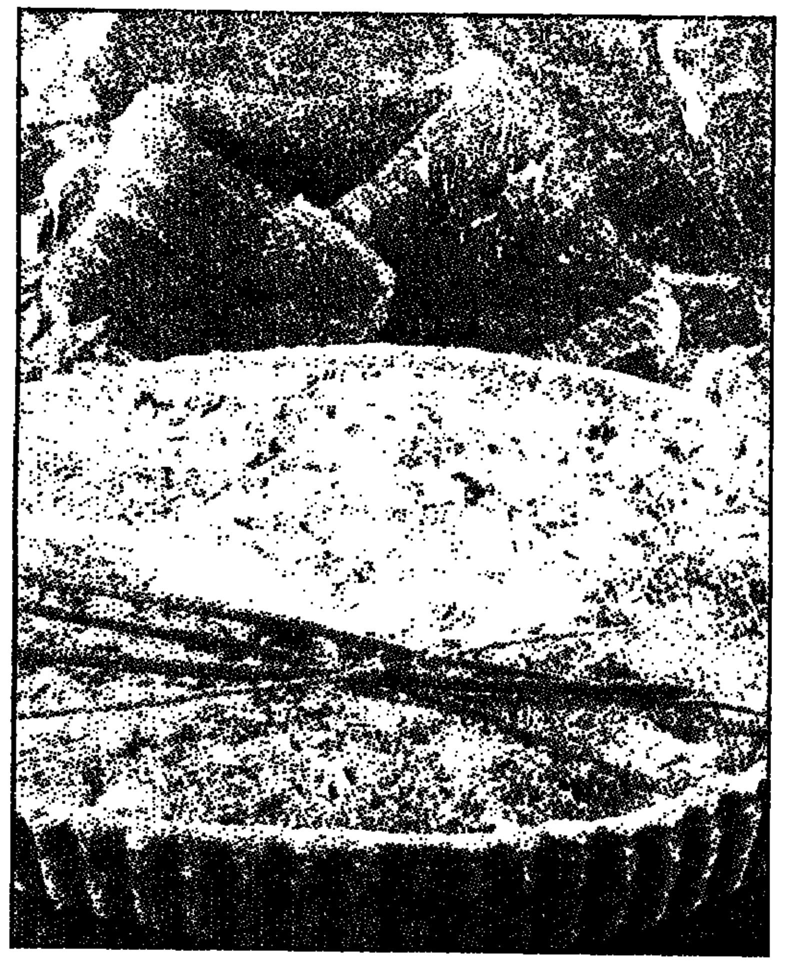

קיש דג וכרוב

המצרכים: 1½ כוסות קמח; מלח; 100 גרם חמאה (או מרגרינה בטעם חמאה), חתוכה ל-16 חתיכות; 5-4 כפות מים קרים; 400 גרם פילה קוד או הדוק; 2 כוסות חלב; כוס מים; 500 גרם כרוב; 4 ביצים גדולות; ½ שקית שמנת מתוקה; פלפל לבן ופפריקה חריפה.

שמים את הקמח בקערה, מוסיפים קורט מלח ותמאה, ומעבדים לתערובת פירורית. מוסיפים את המים, ולשים קלות לבצק חלק. צרים מהבצק דיסקית שטוחה, עוטפים בנייר שעווה, ומכניסים למקרר למשך שעה.

מוציאים את הבצק מהמקרר, ומרדדים לעלה בקוטר 28 ס"מ. מרפדים בבצק תבנית עגולה רדודה בקוטר 26 ס"מ. מכניסים למקרר למשך 30 דקות. בינתיים, שמים את הדגים בסיר, ומוסיפים חלב ומים. מביאים לרתיחה, ומבשלים מעל להבה נמוכה במשך 4 דקות. מסננים את הדג, ושומרים ½ כוס מנוזלי הבישול. מפוררים את הדגים, ושומרים בצד.

מרתיחים מי מלח בסיר גדול, ומכניסים את הכרוב. מבשלים 4 דקות ומוציאים. מסלקים את הליבה ואת החלקים הנוקשים מהכרוב, וקוצצים אותו לחתיכות. שומרים בצד.

מהדקים נייר אלומיניום אל הבצק, ואופים בתנור, בחום בינוני־גבוה במשך 10 דקות. מסירים את נייר האלומיניום, דוקרים את הבצק במזלג, ומחזירים לתנור למשך כ-5 דקות, עד שהבצק מתחיל להשחים.

מפזרים את חתיכות הכרוב והדג בקונכיית הבצק. מערבבים את הביצים עם השמנת ונוזלי הבישול השמורים. מתבלים בכפית מלח, בפלפל ובפפריקה. יוצקים את התערובת על הדג והכרוב. מחזירים לתנור, ואופים במשך 30 דקות, או עד שהמלית נקרשת ומתחילה להשחים. מגישים חם.

(6 מנות)

מאפה אלתית

המצרכים לבצק: 1¾ כוסות קמח; ביצה; ½ כפית מלח; 200 גרם חמאה (או מרגרינה בטעם חמאה); ½ כוס מים.

המצרכים למלית: 400 גרם פרוסות אלתית (סלמון)קפואה, בלי עור ועצמות; 5 ביצים; ½ כוס חלב; כוס שמנת מתוקה או שמנת קפה; 2 כפות עירית קצוצה; מלח ופלפל.

להכנת הבצק, שמים את הקמח בקערה, ועושים גומה במרכז. מוסיפים מלח, ביצים וחמאה מרוככת, חתוכה לחתיכות קטנות. מעבדים לבצק אחיד, ומוסיפים מים בכמות שתספיק ליצירת בצק נוח לעיבוד. עוטפים ומקררים במשך שעה.

מרדדים את הבצק לעיגול גדול, ומרפדים בו תבנית משומנת בקוטר 26 ס"מ. דוקרים את הבצק במזלג, ואופים כמוסבר במתכון **קיש דג וכרוב**.

חותכים את הדג לחתיכות דקות, ומסדרים על תחתית הבצק. מערבבים את הביצים עם השמנת, החלב והעירית, ומתבלים במלח ובפלפל. יוצקים את התערובת על האלתית. מחזירים לתנור, ואופים במשך כ-30 דקות. מגישים חם או קר.

(6 מנות)

■ דנית סלומון

קציפת מלון

המצרכים: מלון עגול; 2 כפות ליקר סברה; 3 חלבוני ביצים; קורט מלח; שקית שמנת מתוקה; ¼ כוס סוכר דק; דובדבנים מסוכרים אדומים או ירוקים.

קולפים את המלון, מוציאים את הגרעינים, וחותכים לקוביות. מרסקים במעבד מזון. מוסיפים ליקר, ומעבירים לקערה.

מקציפים את החלבונים עם קורט מלח, ומוסיפים את הסוכר בהדרגה, עד שיתקבל קצף נוקשה.

בקערה שנייה, מקציפים את השמנת עם הסוכר לקצפת יציבה. מוסיפים את הקצף והקצפת לקערת המלון, לסירוגין, ומאחדים בתנועות קיפול.

מחלקים בין קעריות הגשה, ומכניסים ל-20 דקות למקפיא. מעטרים בדובדבנים.

(6–8 מנות)

מלון ממולא ביוגורט וג'לי

המצרכים: 2 מלונים מאורכים; שקית ג'לי בטעם פטל; ¼ כוס מי ברז; כוס מים רותחים; גביע יוגורט או לבן; 3 כפות צימוקים; 2 כפות יין מתוק.

שורים את הצימוקים ביין למשך 30 דקות, ושופכים את היין שלא נספג.

שוטפים את המלונים. מסירים פרוסה מקצה כל מלון, ומרוקנים את הגרעינים. מיישרים את הבסיס, כדי שאפשר יהיה להעמיד את המלונים. לא קולפים.

מרככים את אבקת הג'לי במי הברז, וממיסים במים הרותחים. מצננים 5 דקות, ומוסיפים את היוגורט בבחישה נמרצת. מוסיפים את הצימוקים, וממלאים את המלונים בתערובת. מקררים את המלונים בעמידה עד שהג'לי נקרש היטב.

להגשה, פורסים לעיגולים.

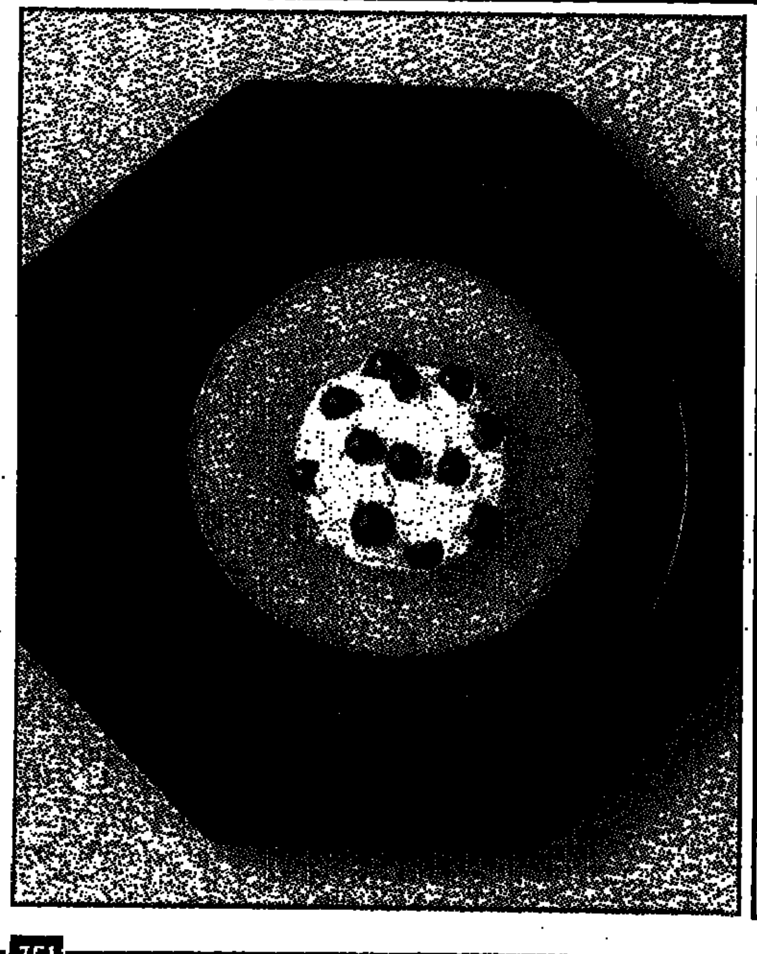

מילק־שייק מלון

המצרכים: מלון עגול; 2 בננות בשלות; 4 כוסות חלב דל שומן; 6 קוביות קרח; 4 כפות סוכר דק או דבש; תערובת של קוקוס, אבקת סוכר וקינמון טחון.

מכינים כוסות גבוהות עם רגל. מרטיבים את שפת הכוסות במעט מים, וטובלים בתערובת הקוקוס. קולפים את המלון והבננות, וחותכים לחתיכות. שמים את הפירות בגביע הממחה. מוסיפים קוביות קרח, סוכר או דבש וכוס חלב. מפעילים את הממחה במהירות גבוהה, עד שתתקבל תערובת חלקה. מוסיפים את שארית החלב, מערבלים ערבול קצר, ויוצקים לכוסות. מגישים מיד.

(6–8 מנות)

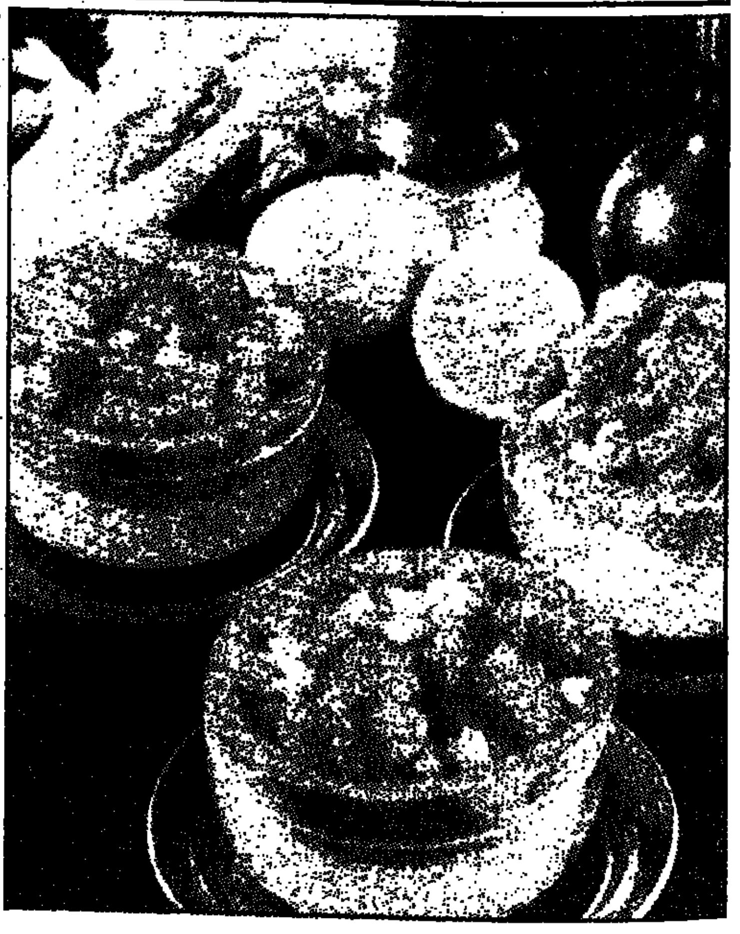

הטיפוח הבטוח

סדרת תכשירי טיפוח היפואלרגניים לעור רגיש או אלרגי

RoC השיטה הבטוחה לטיפוח העור

מה לא עושים למען היופי...
גם אם לפעמים נגרמות תופעות אלרגיות על פנייך כתוצאה משימוש בתכשירי הטיפוח המקובלים.
חברת ROC הצרפתית פיתחה עבורך סדרת תכשירי טיפוח היפואלרגניים, אשר נועדו לצמצם את הסיכון לגרויי עור למיניהם ולמנוע התבגרות מוקדמת של העור.

RoC מסביב לשעון

בוקר טוב... העירי את עורך עם מי פנים, והגני עליו עם קרם יום ROC.
ערב טוב... התחילי עם מסיר איפור ROC, נקי עם חלב פנים ומי פנים וסיימי עם אחד מתכשירי הלילה של ROC, לילה טוב, להתראות מחר...

לבחירתך עשרות מוצרים לניקוי, טיפוח, איפור ושיזוף, כולם נועדו להעניק לעורך את הטיפול המושלם והבטוח.

יופי בידיים בטוחות

כל מוצרי ROC עוברים בדיקה קפדנית ועומדים בסטנדרטים הרפואיים הגבוהים בעולם. כדי למנוע אפשרות גרוי העור, אין התכשירים מכילים בשמים ותכולת החומרים המשמרים קרובה לאפס.

אם את בעלת עור אלרגי, אין צורך לשכנע אותך. את יודעת להקפיד על שימוש בתכשירים היפואלרגניים.
ואת, אשר אינך סובלת מעור אלרגי ומודעת לרגישות העור, העניקי לעורך את הטיפוח הבטוח והצטרפי למליוני נשים בעולם, המטפחות עצמן עם תכשירי ROC.

RoC

להשיג בבתי מרקחת מורשים וברשת סופרפארם בלבד. שיווק: מ.ד.י.: פרמצבטיקס בע"מ

המלון הוא אחד הפירות הנפלאים שיש לנו, והוא מצוי בחנויות כמעט בכל ימות השנה. הוא דל בקלוריות ועשיר בוויטמין סי. אנחנו כל־כך רגילים אליו, עד שכמעט איננו מתייחסים אליו, אבל האמת היא, שממלון אפשר להכין הכל, כמעט. ממילק־שייק ועד ריבה, קוקטיילים וסלטים. אפשר למלא אותו בסלט פירות, בסלט דגים או בבשר, וכמובן, להגישו צונן, כפי שהוא.

שישליק צבעוני ממלון וקבנוס

המצרכים: מלון גדול; 300 גרם קבנוס פיקנטי; 5–6 מלפפונים צעירים, על קליפתם; 3 פלפלים אדומים; חציל גדול; שפודי עץ דקים.

קולפים את המלון, וחותכים לקוביות של 4 ס"מ. חותכים את הקבנוס לחתיכות באורך 2.5 ס"מ. פורסים את המלפפונים לפרוסות עבות, עם הקליפה. חותכים את הפלפלים לריבועים.

משחילים על השפודים, לסירוגין, מלון, קבנוס, מלפפון ופלפל.

חוצים את החציל לאורכו, ומניחים כשצד הקליפה פונה למעלה. נועצים את השפודים בחצאי החציל ומגישים.

מתאים לאירוח.

מרק מלון קיצי

המצרכים: מלון קטן; גביע אשל או שמנת; כף גדושה אבקת מרק פיטריות; פלפל לבן; אבקת שום; שמיר קצוץ.

קולפים את המלון, מסלקים את הגרעינים, וחותכים אותו לקוביות. שמים במעבד מזון, מוסיפים אשל ואבקת מרק, ומערבלים במשך מיספר דקות, עד שתתקבל תערובת אחידה. מתבלים בפלפל ובמעט אבקת שום, ויוצקים לקעריות. זורים שמיר ומגישים.

אפשר להוסיף לתערובת מעט רוטב סויה, או בצל ירוק קצוץ, או קטשופ.

(מנות)

ארוחות קדרה אחת

חביתה תפוחה עם רוטב קישואים

המצרכים: 6 ביצים גדולות; כף שמן; ½ כוס פלפל ירוק קצוץ; ½ כוס בצל קצוץ; שן שום מעוכה; 500 גרם קישואים קטנים, פרוסים; שקית רוטב עגבניות, מוכן לפי ההוראות שעל האריזה; ¼ כפית קרם טרטר; ½ כוס גבינה צהובה פיקנטית, חתוכה לרצועות.

מחממים תנור לחום בינוני.

מפרידים את הביצים. שמים את החלבונים בקערה גדולה ואת החלמונים בקערה קטנה.

מעמידים מחבת עם ידית חסינת חום מעל להבה בינונית. מחממים את השמן. שומרים בצד כף פלפלים, ומוסיפים את השאר למחבת, יחד עם הבצל והשום. מאדים במשך 2 דקות, עד שיתרככו. מוסיפים את הקישואים ומערבבים. מוסיפים את הרוטב, ומביאים לרתיחה. מנמיכים את הלהבה, ומבשלים במשך 10 דקות, בלי כיסוי.

מקציפים את החלבונים לקצף נוקשה, עם אבקת קרם טרטר. באותם מקצפים, טורפים את החלמונים לתערובת סמיכה ובהירה. מקפלים את החלמונים לתוך החלבונים המוקצפים.

זורים את הגבינה על תערובת הקישואים, ומורחים על כל שטח המחבת את תערובת הביצים. אופים במשך 20 דקות, או עד שהחביתה נקרשת ומזהיבה. זורים את שארית הפלפלים ומגישים.

(4 מנות)

שבלולי בצק דני

המצרכים: 500 גרם קמח; 4 כפות סוכר; 50 גרם חמאה או מרגרינה; ביצה; 20 גרם שמרים; כוס חלב פושר; קליפת לימון מגוררת; קורט מלח; לקיפול: חבילה מרגרינה „אפיקל", 3 כפות קמח.

המצרכים למילוי: 50 גרם חמאה רכה; כוס צימוקים שטופים; ½ כוס סוכר; ½ כוס דובדבנים משומרים, מסוננים; ½ כפית קינמון.

ממיסים את השמרים בחלב הפושר. מוסיפים סוכר ומשהים 10 דקות. שמים את כל חומרי הבצק בקערת המערבל, ומערבלים לבצק חלק ואחיד. מניחים בקערה משומנת, מכסים ומשהים להתפחה במקום חמים למשך כשעה. ממשיכים כמוסבר באיורים.

הערה: את העוגות אוכלים ביום האפייה. אפשר להכין מאותו בצק גם עוגות אישיות בכל צורה, ואפשר להחליף את המלית.

● מרדדים את הבצק לעלה מלבני בעובי 2 ס"מ. מערבבים מרגרינה „אפיקל" עם הקמח, ומורחים על עלה הבצק.

● מקפלים את הבצק ל־3 ומרדדים שוב. מקפלים ל־4. מקררים במשך מספר שעות, מרדדים ומקפלים שוב ל־4. מקררים שוב.

● מרדדים לעלה דק, מורחים [illegible] וזורים צימוקים, סוכר, דובדבנים וקינמון.

● מגלגלים לרולדה ארוכה, וחותכים לפרוסות בעובי הרצוי.

● מסדרים את הפרוסות בתבנית מס' 26, ומברישים בביצה טרופה. מתפיחים במקום חמים במשך 45 דקות, ואופים בחום בינוני כ־40 דקות. לאחר האפיה מורחים בריבה מחוממת, או בסירופ סוכר.

מוסף ,זמנים מודרניים'

ירוקים במיבחן

עד היום, טענו באוזנינו שאין כמו אכילת ירקות ירוקים, וכל המרבה הרי זה משובח. מדע התזונה המודרני העביר את נקודת הכובד מן הירקות הירוקים אל ירקות השורש עתירי הסיבים ואל הקיטניות. ובכן, מה מקומם של הירקות הירוקים בתזונתנו? בואו ונבדוק את העובדות.

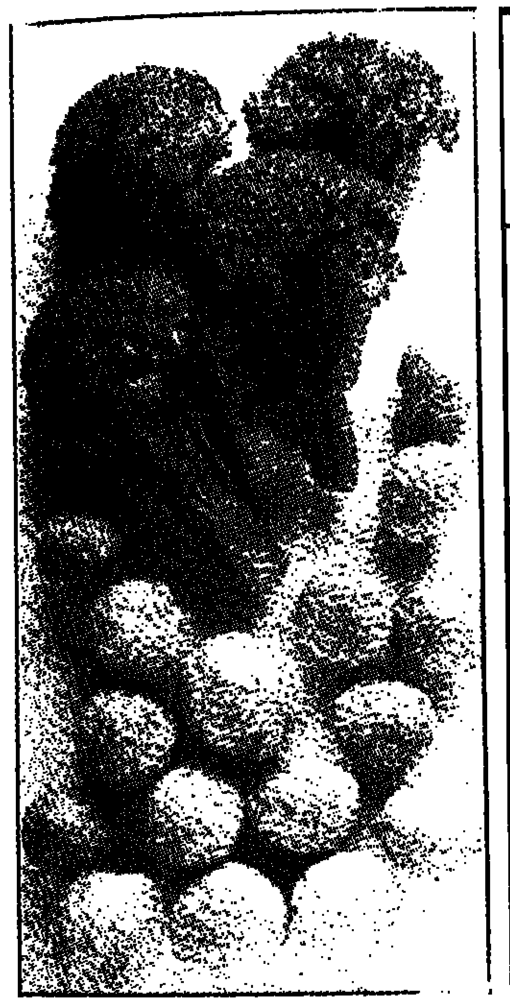

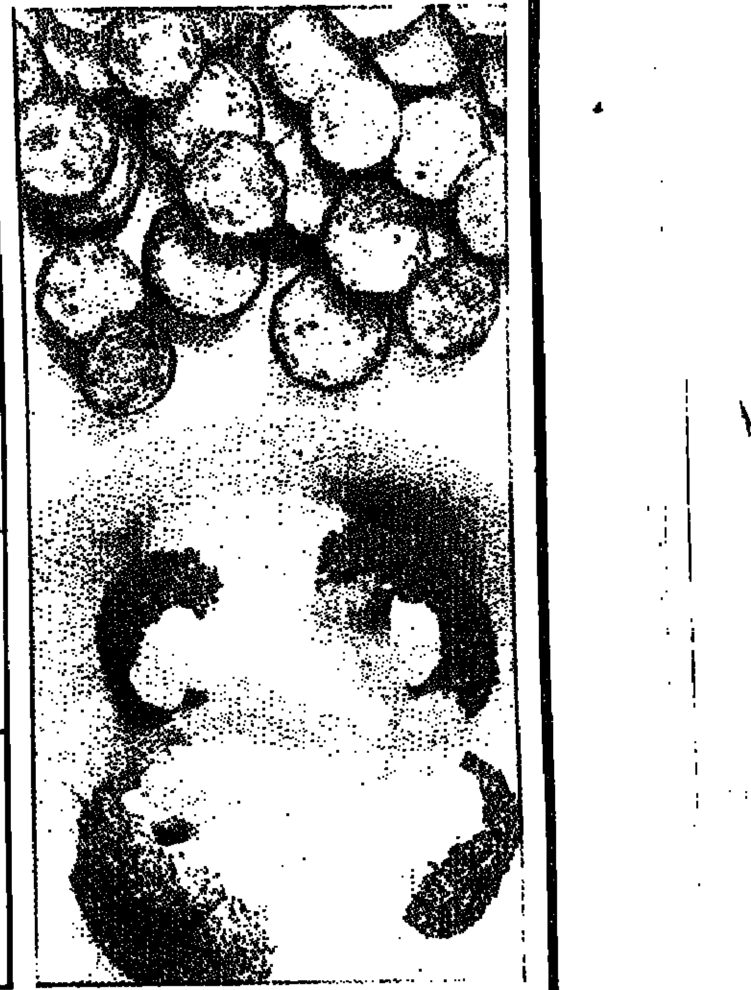

● **האם ירקות ירוקים הכרחיים?**
ירקות ירוקים אנחנו מסוגלים לאכול בכמויות גדולות, וחשיבותם התזונתית אולי רבה משחשבנו. אחת הדרכים למדוד את חשיבותו של סוג מזון מסוים היא לראות כמה ממנו אנחנו מסוגלים לאכול. כבד, למשל, הוא אחד המזונות המזינים ביותר, אבל, האם היינו מוכנים לאכול ממנו יותר מפעם־פעמיים בשבוע? אבל ירקות ירוקים – בין אם מבושלים ומוגשים כתוספת, ובין אם הם טריים ומגשים כסלט פריך – אותם אנחנו מוכנים לאכול כמעט בכל ארוחה, ואפילו יותר מסוג אחד!

● **האם ירקות ירוקים מספקים ויטמינים?** ירקות ירוקים מכילים כמויות קטנות כמעט מכל סוגי הוויטמינים, אבל עיקר חשיבותם בכמויות הגדולות שהם מכילים של ויטמין איי וויטמין סי. מחקרים מצביעים על כך שגופנו זקוק ל־30 מ"ג ויטמין סי ו־750 מיקרוגרם ויטמין איי מדי יום. אבל כמובן, יש לקחת בחשבון את הטעם וההגיון. למרות שהפטרוזיליה היא הירק הירוק העשיר ביותר בוויטמין סי, אין להניח שנהיה מוכנים לאכול ממנה יותר מאשר כפית בארוחה, כעיטור או כתבלין. פלפל ירוק, לעומת זאת, אפשר להגיש כפי שהוא, בסלט, או כחלק מתבשיל ירקות, או כשהוא ממולא.

תרד הוא מקור מצוין לוויטמין איי, וכך גם כרוב ניצנים וברוקולי. אם רוצים להגדיל את כמות הוויטמין היומית, אפשר להגיש סלט העשוי מכרוב סיני, במקום סלט חסה.

האם ירקות ירוקים מספקים ברזל?
כל הירקות הירוקים מכילים כמות מסוימת של ברזל, אבל עדיין לא ברור כמה ממנו זמין לגוף. ישנם מחקרים המצביעים על כך שירקות ירוקים הם מקור מצוין לברזל, ואילו מחקרים אחרים טוענים שזמינותו של הברזל בירקות ירוקים מוגבלת מאוד, בעיקר בירקות המכילים טאנין ופוספט.

האם ירקות ירוקים מרזים?
כן, משום שמבחינה קלורית, הם הדבר הקרוב ביותר לאי אכילה למעשה, אין להניח שתצליחו לאכול ירקות ירוקים בכמות שערכה הקלורי יעלה על 200 קלוריות מדי יום. פעולת הלעיסה של רבים מהירקות הירוקים מבזבזת קלוריות בכמות העולה על זו שהם מספקים.

אבל, ירקות ירוקים יכולים גם להשמין, אם הם מטוגנים בשמן, או מוגשים בתוספת רוטב עשיר! ערכה הקלורי של מנת ברוקולי מבושל יכול להגיע ל־25 קלוריות, אבל אם תוסיפו לה רוטב גבינה, הוא יכול לעלות לכדי 250 קלוריות!

תבשיל בקר במיקרוגל

המצרכים: 500 גרם בשר בקר, חתוך לקוביות קטנות; 200 גרם שעועית ירוקה קפואה; 200 גרם גזר קפוא; 200 גרם כרובית קפואה; שקית רוטב צלי, מוכן לפי ההוראות שעל האריזה; ½ כוס בצל קצוץ, קפוא; כף רוטב וורצ'סטר; קורט קורנית מיובשת; קורט פלפל שחור; ⅓ כוס אבקה של מחית תפוחי־אדמה; כוס מים רותחים; מלח.

משמנים כלי זכוכית או חרס חסין מיקרוגל. מכניסים לתוכו את הבשר, ומוסיפים ירקות קפואים, רוטב צלי, בצל, רוטב וורצ'סטר ותבלינים. מערבבים היטב.

מכניסים לתנור המיקרוגל, ומבשלים בעוצמה מקסימלית במשך 10 דקות. מערבבים אחרי 5 דקות.

מכינים מחית תפודים מהאבקה ומהמים הרותחים, ומתבלים במלח. מנטפים כפות מהמחית על תבשיל הבשר, ומחזירים למיקרוגל, שוב בעוצמה מקסימלית, למשך 5 דקות. אם יש צורך, בוזקים פפריקה על המחית, לפני ההגשה.

(4 מנות)

קדרת המזוות

המצרכים: קופסה כרוב כבוש (400 גרם, בערך); ⅓ כוס רוטב אלף האיים; ⅓ כוס פלפל ירוק קצוץ; ¼ כוס בצל קצוץ; ½ כפית זרעוני כרוויה; קופסה קורנד־ביף; 4 פרוסות גדולות של לחם חי; כפית חרדל.

מחממים תנור לחום בינוני. שמים את הכרוב הכבוש במסננת, ושוטפים תחת זרם מי ברז. סוחטים את עודפי הנוזלים, ומעבירים את הכרוב לקערה. מערבבים בנימה את רוטב אלף האיים. מוסיפים פלפל, בצל וכרוויה, ומערבבים היטב. חותכים את הקורנד־ביף לקוביות קטנות, ומוסיפים לתערובת הכרוב בתנועות הקפצה.

משמנים כלי גדול חסין חום, ומעבירים לתוכו את תערובת הבשר והכרוב. חותכים את פרוסות הלחם למשולשים, ומורחים בחרדל. שומרים 4 משולשים לעיטור, ומסדרים את השאר סביב שולי הכלי כשהם נעוצים בתוך תערובת הכרוב. מסדרים את המשולשים הנותרים על התערובת. מכסים את הכלי בנייר אלומיניום בצורת רופפת, ואופים במשך 20 דקות. מסירים את הנייר, ואופים במשך 10 דקות נוספות, עד שפרוסות הלחם משחימות.

(4 מנות)

החיים

מימין למטה: סטיב בעבודה: לימוד תוך פעילות בסדנה; מימין: המנהל, סטיב קורי, ממוצא לבנוני. „הישראלים מושפעים מהשיטה האירופית"

כבית־ספר

פרוייקט חינוכי מיוחד במינו פועל בניו־יורק זה 15 שנה: „עיר כבית־ספר" ● התלמידים, חלקם מחוננים, אחרים בעלי רמה רגילה אבל מתקשים להסתגל למיסגרות נוקשות, לומדים בשילוב עם עבודה ויצירה במישרדים, בסדנאות ● עבור העבודה הם מקבלים נקודות, כמו עבור מיקצועות לימוד אחרים ● העיקרון הפועל כאן: העיר עצמה היא בית־הספר הטוב ביותר. נערי־התיכון של היום, החשופים מילדותם לטלוויזיה, עשירים הרבה יותר בידע מנערי הדור הקודם. המיסגרות החינוכיות הישנות לא מתאימות להם

מאת רבקה רז, ניו־יורק

בני, בחור פורטוריקני בן 16, חניך בית־ספר תיכון בברונג־קס, שכונת התקווה של ניו־יורק, ידוע לשימצה בבית־סיפרו יום מתחנת המישטרה המקומית, כמי שמעורב בכל קטטה ומעורר מהומות בכל הזדמנות. כשלבסוף נזרק מהתיכון איש לא התפלא. גם הוא לא. אלא שלא כמו נערים אחרים במצבו, לבני שיחק המזל. מישהו הזכיר בפניו שם של תיכון מיוחד במינו, ולמזלו, הוא זכר את השם המוזר: „עיר כבית־ספר".

יום אחד, כששוטט ברחובות החליט לבדוק מה מסתתר מאחורי השם. הוא נסע ברכבת התחתית קרוב לשעה, למנהטן. מבחוץ נראה בית־הספר כתיכון לכל דבר: מצודה אפורה. בפנים היה אחרת. לא היו בו תלמידים או כיתות. קיבלה את פניו סנדי צ'יטליו, אחת היועצות המיקצועיות, שופעת אנרגיה ואופטימיות, הזמינה אותו לשבת עמה. התעניינה במה שמעניין אותו בהווה, יותר מאשר בעברו בבית־הספר. היא הסכימה לקבל אותו תחת חסותה, ולנסות. היא הכירה את מנהלת התיכון שממנו נפלט, וראתה במיקרה של בני אתגר.

בני החל עובד, ללא תשלום, באירגון למילחמה בזכויות האזרח. סנדי חששה וביקרה אותו במקום העבודה לעיתים מזומנות. אך הוא השתלב במקום, הזדהה עם מטרות האירגון כאילו היו חלק ממילחמתו הפרטית, ולמד את כל פעולת האירגון עד כדי כך, שתוך זמן קצר קשה היה להסתדר בלעדיו. בעד עבודתו קיבל בני נקודות, כמו שמקבל תלמיד בתיכון רגיל במיקצוע האזרחות. חודשיים אחר־כך החל בני עובד במחלקת החשבונות של האירגון, למד לעבוד עם מחשב, וזכה באותו מיספר נקודות כמו תלמיד שגמר סימסטר במתימטיקה. בני, שנהג להיעדר מהתיכון יותר מאשר לפקוד אותו, לא החסיר אפילו יום עבודה אחד. בנובמבר השנה הוא מסיים את התיכון „עיר כבית־ספר" עם תעודת־גמר רגילה, שתאפשר לו להיכנס לאוניברסיטה. בני לא חלם שיצליח לצאת משכונת העוני שבה גדל ועוד ללמוד באוניברסיטה.

ביל היה תלמיד מצטיין בתיכון יוקרתי באחד מפרברי ניו־יורק. אבל כשהגיע לכיתה י' נגמר לו. כבעל מחשבה עצמאית התקשה להתאים עצמו למיסגרת ולמשמעת. הוא היה מוכן לעמוד ברשות עצמו. עצמאותו הביאה אותו לסיכסוך עם המורים וההורים. הוא ברח מהבית ומבית־הספר. ימים אחרים ישן אצל חברים בניו־יורק שקסמה לו, ושוטט ברחובות. מישהו היפנה אותו למחלקה הסוציאלית של העירייה. סידרו לו חדר בבית־נוער של העירייה, המיועד לנוער חסר בית, והיפנו אותו ל„עיר כבית־ספר".

זה היה מיפנה גורלי. לאחר ראיון איתו, שבו לראשונה ניתנה לו ההזדמנות לבטא את עצמו ולספר על מאווייו ושטחי התעניינותו, סודרה לו עבודה עם סטנלי מייקלס, חבר עיריית ניו־יורק, שהסכים לקחת את ביל תחת חסותו. ביל התלהב והשקיע את כל מרצו בעבודה. על ביל היה לענות לטלפונים, לתלונות או לבקשות של הבוחרים. „פנסיונרית אחת מצלצלת אלי בכל שבוע פעם לי, מאין בוהדה ויוצאת ליצור. גם מישהו," הוא מסביר לי. ביל התיידד עם סטנלי ועודדו, היה כל־כך חיוני במקום עד שהמשיך לעבוד בהתנדבות במשך כל השנה, למרות שכבר זכה בכל הניקוד הדרוש. הוא היה הצעיר היחיד שנכח בישיבות עיריית ניו־יורק ההיסטוריות, בשהחליטו על קיצוץ ובהיות להומוסקסואלים. „ביל שונה מכל הבאות המערכת העירונית יותר מכל אדם אחר שאני מכירה," אומרת סנדי בגאווה.

ביל סיים את „עיר כבית־ספר" בהצטיינות. הוא עומד להמשיך ללמוד באוניברסיטה, כשבידיו מיכתבי המלצה נלהבים של חברי עיריית ניו־יורק.

בני וביל הם שניים מבין 600 נערים ונערות שנפלטו מהתיכונים הקיימים, ושניים מסטאטיסטיקה של 35 עד 40 אחוז של נושרי תיכון. „המיסגרת התיכונית סובלת ממשבר חריף," אומר לי יותר מאוחר המנהל והמייסד של „עיר כבית־ספר", פרד אקורי. „זהו סוד ידוע שנמנעים לדבר עליו. המשבר הזה קיים לא רק בארה"ב, אלא גם באירופה ובישראל, אלא שברוב המקומות מנסים להתעלם ממנו בתחושה של אוזלת־יד. הניסיון שלנו בהקמת מיסגרת תיכונית אלטרנטיבית כל־כך הצליח שקיבלנו עכשיו מילגה גדולה להקים בתי־ספר דומים בכל רחבי ארה"ב. אפילו בברלין נפתח בית־ספר דומה."

כל מי שסיים תיכון יודע, שהמיסגרת התיכונית הנוקשה אינה עונה לצרכיהם של מתבגרים בגיל ה־16 וה־17, גיל השואף לבגרות ולעצמאות ומתקשה להיות כפוף להוראות ולהחלטות של אחרים. אם בעבר זה היה כך, בהווה על אחת כמה וכמה, כשהנוער גדל על ברכי הטלוויזיה, מתבגר מהר יותר, והיקף ידיעותיו רחב יותר. מליאת נוער כזה בין ארבעה קירות מהדרותו מקלחת החיים – לא רק גורמות אומללות ונשירה, אלא גם ביזבון משווע של אנרגיה יקרה.

„עיר כבית־ספר" הוא תיכון אלטרנטיבי המבוסס על ההנחה שהעיר עצמה היא בית־הספר הטוב ביותר, בעל אפשרויות עשירות ללימוד מעניין במיסגרת החיים עצמם. ושהלימוד בעיר מאפשר לימוד אינדיווידואלי ויחסים של אחד לאחד, לפי אופיו ושטחי התעניינותו של הפרט.

פרוייקט „עיר כבית־ספר" החל לפני 15 שנה, עם 61 תלמידים וחמישה מורים, במטרה להציע אלטרנטיבה לתלמידים מוכשרים ומחוננים שלא מצאו מקומם במיסגרת התיכונית הקיימת. אך המיסגרת החדשה הוכיחה פתיחות וגמישות ויכולת להתאים לכל תלמיד, המוכשר והמוכשר פחות. עד מהירה פתח ביה"ס

(המשך מעמ' 15)

את עצמו לכל נושרי התיכונים, יהיו ציוניהם או עברם כאשר יהיו.

סנדי צ'ייטליו חזרה זה עתה מקליפורניה, לאחר שעזרה להקים „עיר כבית־ספר" בתוכנית אלטרנטיבית בתיכון קיים בלוס־אנג'לס ובאיזור כפרי־חקלאי מחוץ לה. סנדי היתה מורה להסטוריה בתיכון במשך 18 שנה לפני שהצטרפה לפני שנתיים ל„עיר כבית־ספר". התלהבותה מדבקת. ישבנו בחדר ששימש פעם כיתה, ועתה משמש מרחב פתוח למורים להחליף ויעות, כשמדי פעם נכנס תלמיד ומצטרף לשיחה.

– האם יש לכם מספיק מקומות עבודה מעניינים שיהיו מוכנים לקבל נוער, ועוד נוער שוליי שאלתי אותה.

„יש לנו יותר מקומות עבודה מאשר תלמידים. ישנה מודעות רבה בציבור למשבר הפוקד את בתי־הספר ואת הנוער המתבגר ואנשים מוכנים לעזור. מבוגרים רבים מרגישים ניכור בינם לבין הדור הצעיר, ושמחים להזדמנות לעשות משהו למען הנוער. חברי הסנט, הקונגרס, העירייה, המוזיאונים, מוסדות האמנות, התיאטרונים הניסיוניים, מערכות העתונים, אירגונים פוליטיים וגם מיפעלים רבים ואנשי מיקצוע פרטיים. במידה מסויימת אנחנו חוזרים לשיטת הלמידה של המאות הקודמות: שיטת השוליה. אין לך מושג כמה אנשים שמחים שיש להם מישהו להעביר אליו את כל הידע שצברו במשך השנים, ועוד לזכות בעזרה ללא תשלום."

סנדי מראה לי רשימה של 300 מקומות עבודה. „יש לנו צלם ידוע לסרטי־פירסומות, האוהב לאמן את הנער או הנערה המעוניינים בצילום. הוא עובד בדרך־כלל לבד, ונהנה שיש מישהו לידו שעימו הוא יכול לדבר ושאותו הוא יכול ללמד. יש לנו סיפור מעניין של נער שהתקבל לעבודה בחברה ידועה לגרפיקה. הוא שיחק עם המחשב הגרפיקאי שהיה במישרד, ותוך כמה שבועות המתחה בו עד כדי כך, שיכול היה לעשות בו דברים שאנשים במישרד, שאף פעם לא היה להם זמן להתמחות במחשב, לא יכלו. תוך זמן קצר הוא חסך למשרד אלפי דולר ועוד לימד את שאר העובדים איך להשתמש במחשב. יש לנו נערה שעובדת במערכת של מקומון שכבר פירסמה כמה כתבות. נערה אחרת עובדת כעוזרת־בימאי ובאותו תיאטרון עובד בחור על התאורה. אתמול הייתי בהצגה, וזו הייתה חוויה גדולה."

– אבל איך אתם יכולים להבטיח שהתלמידים יעבדו כמיקצוע ממש ולא יהפכו לפועלי ניקיון או טלפונאים ויעשו את העבודות שאיש לא רוצה לעשות?

„זה התפקיד שלי", אומרת סנדי, „ושל כל היועצים המיקצועיים. אנחנו לא רק מארגנים את מקומות העבודה, אלא גם משגיחים באופן קבוע על התלמידים ועל נותני העבודה. אני מבקרת כל מקום אחת בשבוע ונמצאת בקשר טלפוני קבוע עם התלמיד ועם נותן העבודה. מלכתחילה אנחנו מסכמים בכתב מה בדיוק יהיה על התלמיד לעשות כדי שיוכל למצות את הערך הלימודי של כל יחידת עבודה.

כל תלמיד חייב למסור דו"ח בכתב על ניסיון העבודה שלו. יחידת הלימוד נקבעת לפי המקצועות שהתלמיד חייב להשלים ולפי שטחי התעניינותו. כדי לזכות בתעודת־גמר תיכונית על כל תלמיד לצבור נקודות במיקצועות־יסוד כמו מתימטיקה, אנגלית, ביולוגיה וכדומה, וכמיספר הנקודות שעל התלמיד לצבור בתיכון רגיל. הוא יכול לצבור נקודות במתימטיקה על־ידי עבודה עם מנהל־חשבונות או במחלקת החשבונות של אירגון מסויים, או אפילו בבבוטיק־יוקרה. באנגלית הוא יכול לעבוד בעתון או אצל מו"ל. בביולוגיה הוא יכול לעבוד במוזיאון, בגן־החיות, עם וטרינר או במעבדה של בית־חולים. באזרחות הוא יעבוד עם חברי הקונגרס, העירייה, או באירגון פוליטי זה או אחר.

התלמידים מקבלים נקודות לפי סוג העבודה ומיספר השעות שהם עובדים. יחידת עבודה־לימוד נמשכת מתשעה עד ארבעה־עשר שעות. תלמיד יכול לעבוד בשניים־שלושה מקומות באותו זמן: הוא יכול לעבוד עם צלם פעמיים בשבוע, לעזור לסנטור מויניהן, למשל, פעם בשבוע, ולעבוד במוזיאון ההיסטורי או ללמוד בקורס אוניברסיטאי בשאר הימים. אנחנו קשורים לשמונה עשרה אוניברסיטאות המאפשרות לתלמידים שלנו ללמוד בקורסים לפי בחירתם חינם, ולזכות בניקוד תיכוני ואוניברסיטאי כאחד. זו אפשרות נהדרת לתלמידים מתקדמים."

התלמידים באים מרצונם או נשלחים על־ידי בתי־הספר. תיכוני היוקרה פולטים את התלמידים ברגע שאינם מתנהגים לפי הכללים. אם תלמיד נעדר כמה פעמים, או נתפס בעישון סמים וכדומה, מסלקים אותו מיד. אין לתלמידים כאלה, רבים מהם מחוננים, לאן ללכת. „עיר כבית־ספר" פתוח לכולם. לאחר ראיון אישי מנסים למצוא לכל אחד מסלול מתאים. „איננו מנסים להתאים את התלמיד למיסגרת חוקים קיימת," מסבירה סנדי. „אלא להיפך, מתאימים את המסלול לצרכי התלמיד. יש תלמידים שאינם מסוגלים ללמוד תחת לחץ, יש הסובלים מבעיות מישפחתיות, יש העובדים בלילה ואינם מסוגלים לקום בבוקר, ויש אמהות לילדים. לכאלה אין מקום בתיכון רגיל. מי שמאחר באופן קבוע או נעדר כמה פעמים נכשל באופן אוטומטי. אנחנו מוצאים לתלמיד כזה עבודה מעשר בבוקר או אפילו אחר־הצהריים.

„אנחנו מעדיפים לקבל תלמידים בשנתיים האחרונות של תיכון, אך גם צעירים יותר מתקבלים. רצוי שתהיה לתלמיד הכשרה אקדמית, אם כי יש לנו שלוש פעמים בשבוע כיתות בבית־הספר לתלמידים האלה, שמעדיפים להשלים לפחות חלק מהניקוד במיסגרת הכיתה.

חוץ מהיועצים המיקצועיים שתפקידם לעבוד בשדה, יש לכל תלמיד מורה־יועץ המלווה אותו עד גמר התיכון. אבל אין בחינות. אין ציונים. יש חופש מלחצים. יש חופש ללמוד באווירה מעודדת ולא מאיימת. אפשר להתקבל ל„עיר כבית־ספר" ארבע פעמים בשנה, ותלמיד הנושר מתיכון איננו צריך לחכות עד תחילת השנה.

סנדי מתלהבת. „חידוש נוסף ננהיג בשנה הבאה: בית־ספר שנתי הפועל כל השנה ללא חופשות, גם ללא חופשת־קיץ, ומאפשר לתלמידים ולמורים לקחת את החופש לפי בחירה. זה יאפשר לתלמידים המעוניינים בכך ללמוד ללא חופשה ולסיים את התיכון במסלול מהיר. אצלנו, מי שמעוניין, ויש כאלה שמגיעים אלינו בגיל מבוגר יותר, יכול לעבוד מיספר שעות נוספות וללא חופשות ולסיים את התיכון בשנה במקום בשנתיים.

„פעם בשבוע על התלמידים לבוא לבית־הספר לסמינר של שעה וחצי, שבו עובדים איתם המורים על חומר לימוד, במתימטיקה או בספרות או בכל מקצוע אחר שהמורים חושבים לנכון.

– מה נקודות התורפה של השיטה הזו? שאלתי.

„אולי חוסר חברה. חוץ מאשר בסמינר השבועי, התלמידים כמעט שאינם פוגשים זה את זה. אך זו גם מעלה, כי חלק מהבעיה של גיל ההתבגרות הוא לחץ חברתי של חברי הכיתה והיעדר תיקשורת עם מבוגרים ומגע עם ערכים מחוץ לעולם המוכר לו. מכיוון שלרוב התלמידים שלנו יש חברים מהבית ומהשכונה, לא נראה לי שזו בעיה. מחר, למשל, יש לכל בית־הספר פיקניק בסנטרל פארק, וזו הזדמנות טובה לפגוש חברים.

לפני שנתיים הנהיג בית־הספר, הפעם בתמיכת מישרד החינוך, תוכנית חדשה המאפשרת לתלמידי י"ב בתיכונים רגילים לעבוד סמסטר אחד במיסגרת של „עיר כבית־ספר" במקום עבודה לפי בחירתם, ולקבל ניקוד.

המנהל נכנס לחדר והצטרף לשיחה. עוד מקודם מיהרו כולם לספר לי שהמנהל הוא לבנוני. הוא לחץ את ידי בחמימות ובירך אותי בערבית. עניתי לו שלום בעברית. הוא סיפר לי שהוריו, איכרים נוצרים מסביבות בירות, היגרו לארה"ב אחרי מילחמת העולם הראשונה, בהיותו בן חמש, ואסרו על הילדים בבית לדבר ערבית, דבר שהוא מצטער עליו מאוד. השנים

(המשך בעמ' 23)

ביל היה תלמיד מצטיין בתיכון יוקרתי באחד מפרברי ניו־יורק. אבל כשהגיע לכיתה י' נגמר לו. התקשה להתאים עצמו למיסגרת ולמשמעת. סידרו לו חדר בבית־נוער של העירייה, והיפנו אותו ל„עיר כבית־ספר".

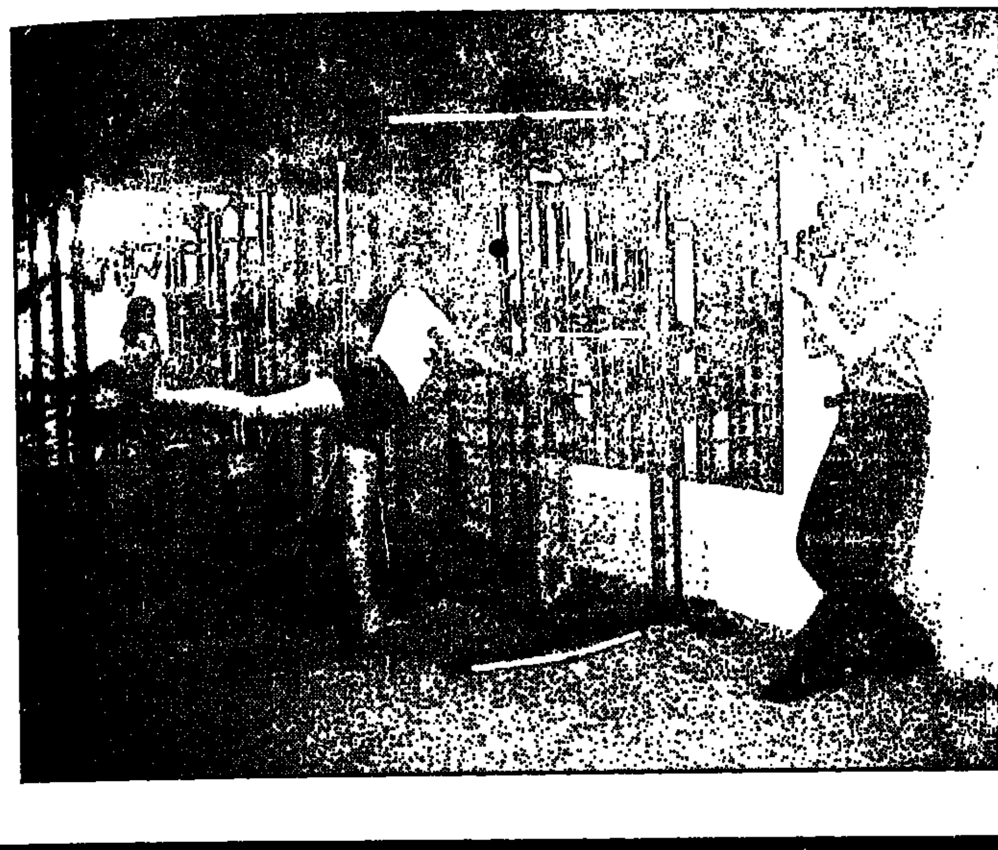

ביל מתמחה בצילום־פירסומת: הקרדיטס (נקודות) – כמו על לימודים אקדמיים

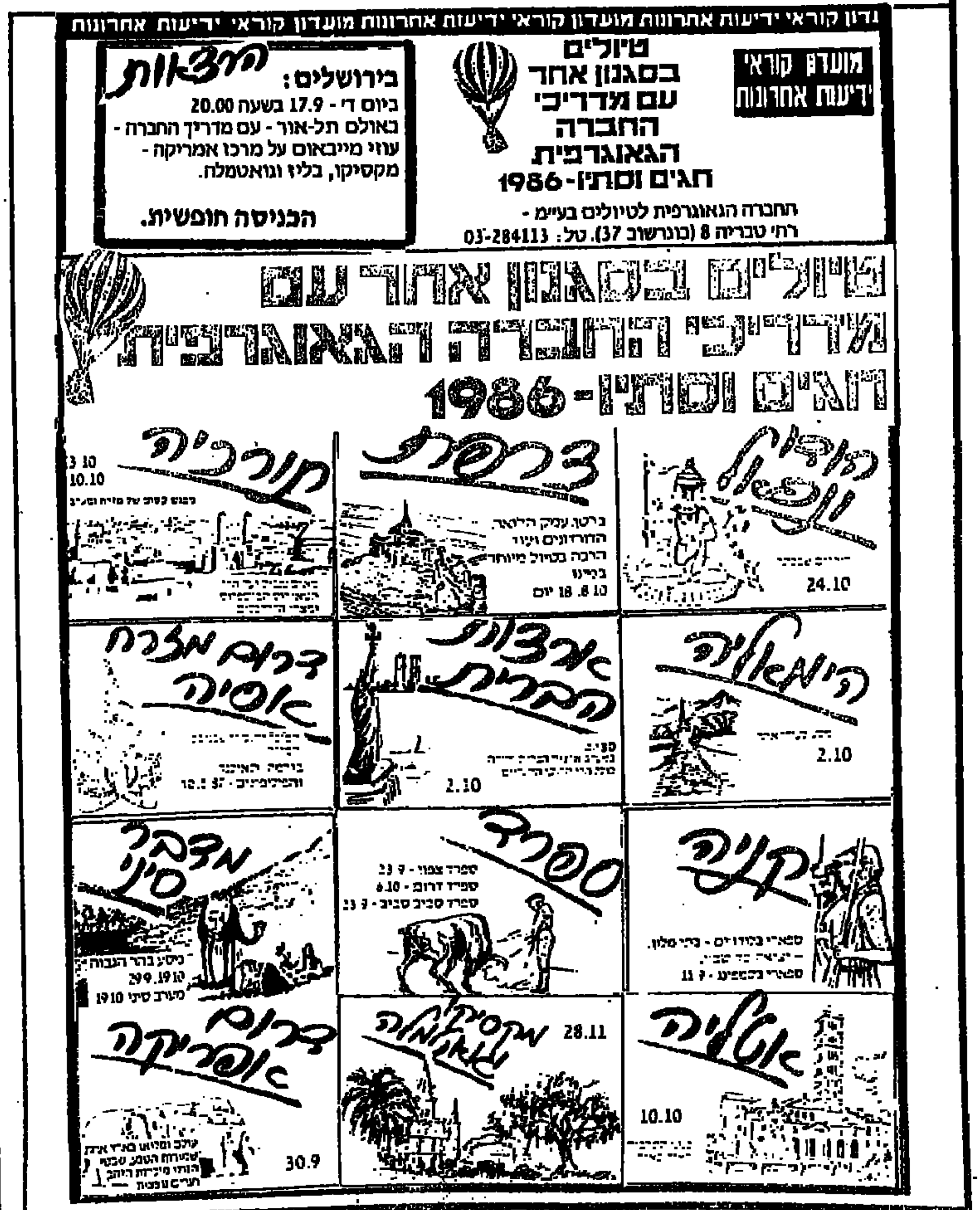

ג'יין בירקין. קסם והומור

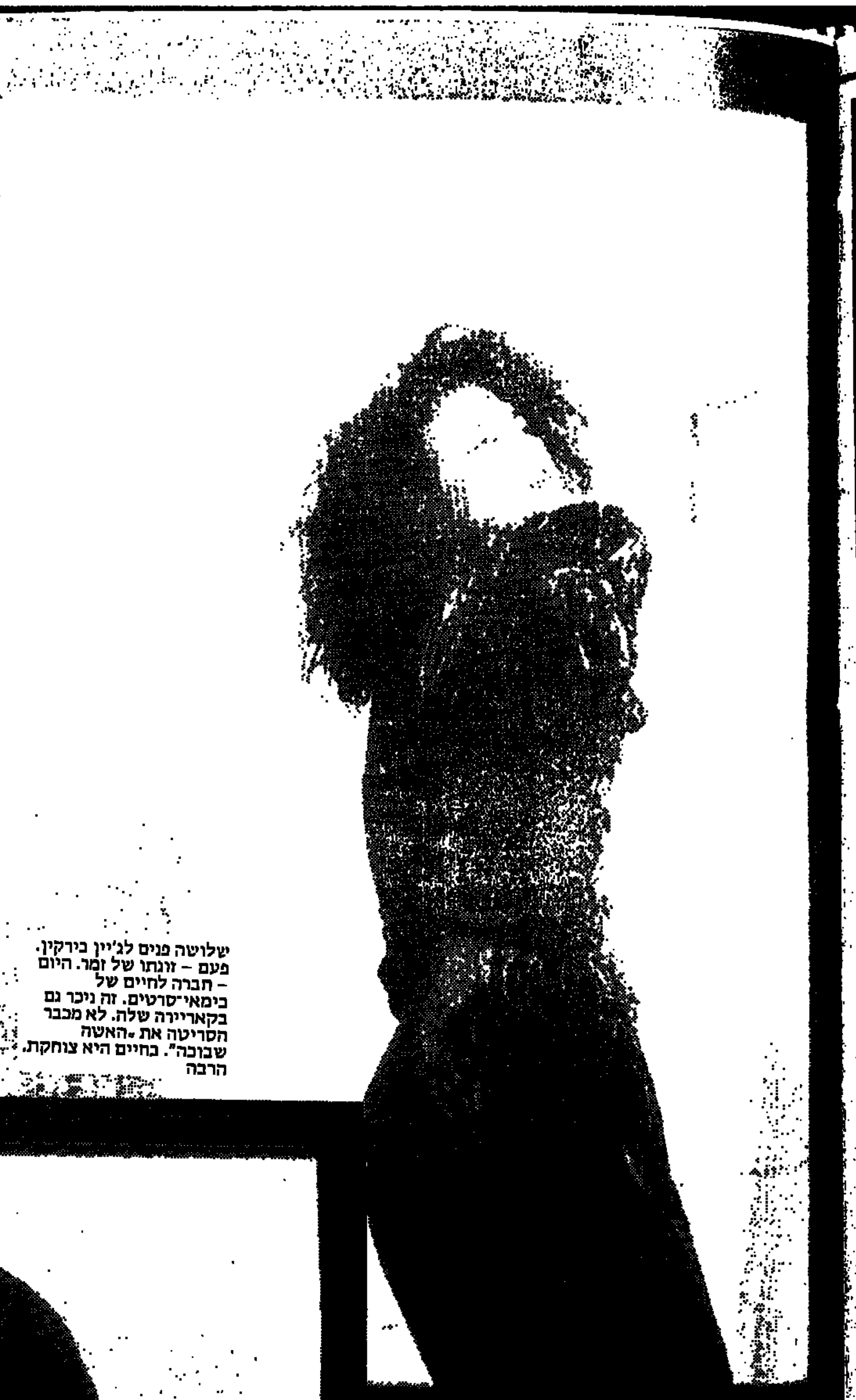

שלושה פנים לג'יין בירקין. פעם – זוגתו של זמר. היום – חברה לחיים של בימאי־סרטים. זה ניכר גם בקאריירה שלה. לא מכבר הסריטה את „האשה שבוכה". בחיים היא צוחקת הרבה

היא התפרסמה במיוחד, כאשר היא וידידה באותן שנים, הזמר סרז' גינצברג, שרו ביחד את השיר עם האנחות האינטימיות • כיום מככבת ג'יין בירקין בסרטים, והאיש שלה גם הוא מהסרטים: ז'אק דוילון • את השמלות המרהיבות שהיא לובשת מעצבת עבורה בתה, קייט

ג'יין בירקין. שם נרדף ליופי, שברירירות, זוהר, קסם וחוש הומור. עם מיטען תכונות כזה, אין פלא שבמשך השנים הר־בות שהיא מופיעה של המסך הגדול, הצליחה השחקנית האנג־ליה המיסתורית־משהו, לשבות את ליבם של מפיקי הקולנוע ו[ק]הל צופי הסרטים כאחד.

[ב]משך תקופה ארוכה חיה ג'יין בירקין לצידו של השחקן והזמר [סר]ז' גינצברג. שיר האהבים המשותף שלהם, הרצוף אנחות ואנקות, [ע]ורר בזמנו שערורייה רבתי, ונאסר לשידור בכמה ארצות. בתוכנית [ט]לוויזיה יוקרתית שבה השתתפה לא מכבר אמרה ג'יין למראיין [וי]ליאם קארל: „סרז' הוא ילד, שעושה מה שהורים רבים אינם מרשים [ל]ילדיהם לעשות".

עכשיו הסיפור הזה נגמר. ג'יין היפה עזבה את גינצברג, לטובת [ה]גבר החדש בחייה: הבימאי ז'אק דוילון. השניים הכירו כאשר בירקין [ה]וככבה בסרט „הפירט". עתה הם עובדים שוב יחד בסרט „קומדיה", [ש]בו היא מופיעה לצידו של השחקן אלן סושון. צילומי הסרט החדש [נ]ערכים באחוזתו הכפרית של דוילון, שבה צולם לא מכבר גם הסרט [„ה]אשה שבוכה".

אחד המבקרים הקבועים של ג'יין בכפר היא בתה קייט בארי. [ה]בת, מעצבת אופנה־מוכשרת, מתכננת עבור אמה הנאה שמלות־ערב [מ]פוארות. השמלות שלובשת ג'יין בתצלומים שלהלן, (כולל תצלום [ה]שער), הן שתי שמלות־קטיפה פרי תיכנונה של קייט – האחת אפורה והשניה כצבע חרדל.

"קשה לחיות ממכירת ברז שעולה כל כך מעט.
נקיצור ברז הפלסטיק של מדגל פגע לי בפרנסה.
לא רק שהוא עולה מעט, הוא גם לא מתקלקל ולא מחליד,
כל אחד יכול להרכיב אותו לבד ואותי כבר לא צריכים.
מה לעשות? במקום להלחם בשכלולי הטכנולוגיה
החלטתי להצטרף ולעלות על הגל של מדגל.
אני ממליץ ללקוחות שלי לקנות מדגל.
הם מרוצים ושולחים אלי את כל החברים שלהם.
עכשיו בחדשים ספטמבר אוקטובר גם יש מבצע,
וכל מי שקונה ברז מדגל מדגם גלמיקס
זוכה בשעון מתנה ומשתתף בהגרלה, של 10 כרטיסי טיסה לפריז.
אז אני ממליץ גם לך. קנה מדגל. עכשיו."

גפני ראובן, אמגר אינסטלציה, רח' הרצל 125, ת"א.
להשיג בכל חנויות האינסטלציה וברשתות השיווק.

כל קונה זוכה!

שגעון של מבצע!
קנה ברז מדגל מדגם גלמיקס
בחדשים: ספטמבר-אוקטובר 1986
ותזכה במקום בשעון מקסים
ובנוסף לכך תשתתף בהגרלה
של 10 כרטיסי טיסה לפריז.
אסור להחמיץ! פרטים בחנויות.

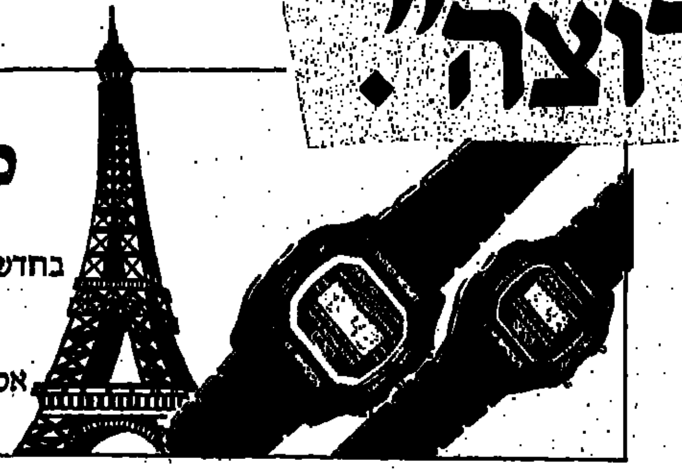

עלה על הגל של מדגל מקיבוץ גליל-ים

המפעל: מדגל - 052-548964

העתון של המדינה

מה זה אומר?

468,036

תפוצת "ידיעות אחרונות" בערבי שבתות

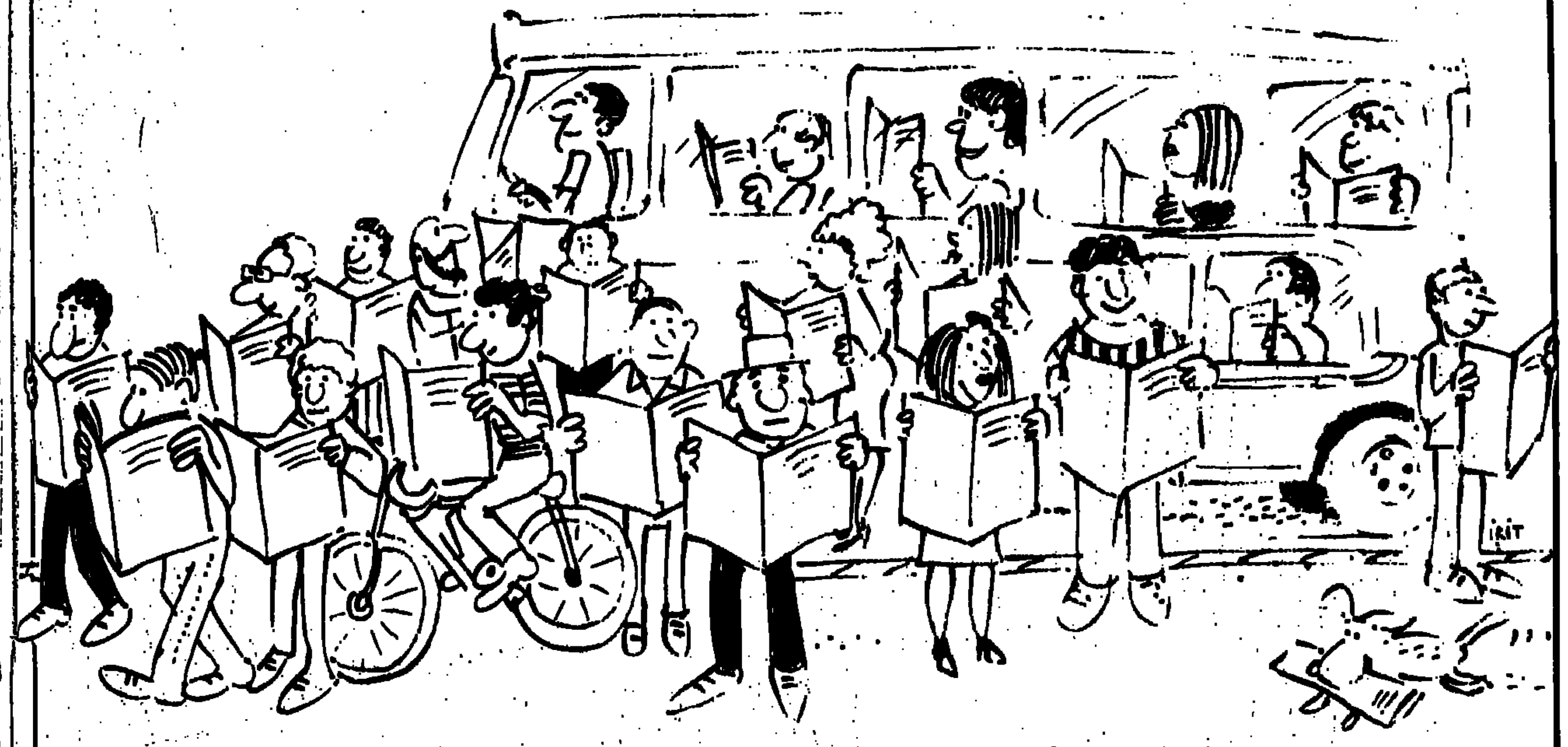

בקורת תפוצה לרבע הראשון של 1986, שנערכה במקביל ע"י משרדי רואי החשבון „סומך חייקין" ו„רנגור את פרץ", מראה כי תפוצת „ידיעות אחרונות" (נטו – לאחר ניכוי החזרות) בסוף אותה תקופה, הגיעה בערבי שבתות ל־468,036 גליונות – גידול של 11.2% לעומת אשתקד.

זה אומר:

העתון של המדינה

פנטסטיק

כל
חומרי
הניקוי
בבקבוק
אחד!

קדם כימיקלים יצור ויצוא תעשיתי בע"מ
KEDEM ת.ד. 165 אשדוד, טל. 055-33533

לאור ציפייה חמה

ל׳ וסטריה. פינת בן־יהודה–בוגרשוב. מסעדה איטלקית אמיתית. כך מוצהר בפירוש ותור הממתינים בחוץ מעיד על כך שאולי יש משהו בדברים.

לאוור ציפייה סבלנית אנחנו מצליחים להיכנס פנימה. חום אימים. מאוורר אחד בפינה, לא מצליח לאוורר את כל המסעדה, וקצת מים שאולי היו משפרים את המצב מאחרים להגיע.

בסופו של דבר, לאחר ציפייה חמה ולא קצרה מגיע התפריט, מגיעים המים (בכוסות בטעם מוזר של ביצה) ובעקבותם מגיעים הסלטים. סלט ירקות, לא טריים במיוחד, ללא כל רוטב וסלט חסה טרי אומנם, אך יבש לחלוטין. את הרוטב אנחנו אמורים להכין בעצמנו אך איננו מצליחים. לשמן או לחומץ יש טעם מוזר המקלקל את הסלט.

כמנות ביניים אנחנו מזמינים רביולי בשמנת ופטריות וספגטי ברוטב בולונז. רוטב הרביולי אומנם דליל מדי, אך לא בלתי טעים. הספגטי אומנם מבושלים כהלכה אך הרוטב כמעט שלא ניכר בהם. מעט בשר ללא עסיס, ללא פרמיזן. זכרו כאן במסעדה היטב את המרכיב של הבשר ברוטב הספגטי אך שכחו את מרכיב העגבניות.

לאחר מנות הביניים מגיעות המנות העיקריות: עוף בפטריות ורוטב שמנת, עסיסי וטעים, ועוף בפילפלים עם רוטב עגבניות, משהו המזכיר את התבשילים של האמא.

סיימנו במוס שספג כמות גדולה מדי של קקאו ובעוגה שהיה בה קצת עורף ליקר אבל כללית היתה טעימה למדי.

בסך־הכל מסעדה בינונית, נסבלת, ואת התור העומד לפתחה כנראה שאין להסביר במה שיש בה אלא במה שממלא את הכיסים שלנו היום, בימי פרס האחרונים.

לוקולוס

דניאלה יקרה

בלי שידוכים

אני בחור ביישן מאוד, בן 22. עוד אף פעם לא היתה לי חברה. מה צריך לעשות חוץ משידוך?

משה מירושלים

קודם תענה לי אתה: מה כל־כך רע בשידוך?

דייאטה לצימחונים

אני צימחונית, ואני רוצה לרזות. איפה אפשר למצוא דייאטת הרזיה לצימחוניתז

אביבה מאילת

בסיפרה של דליה ניר „מחר אתחיל לרזות", יש גם דייאטות לצמחונים. בהצלחה.

הבעל והמאהב

יש לי בעל משגע וגם מאהב מטריף. אינני יכולה לחיות עם שניהם, וגם אינני יכולה בלעדיהם. מה עושים?

אם כבר החלטת שאת לא יכולה אתם וגם לא בלעדיהם, אז מה את רוצה ממני? שאני אקנא בך? טוב, אני מקנאה.

אין לי אומץ

אני בן 18. אין לי אומץ לגשת לנערה שמוצאת חן בעיני, ולהציע לה חברות.

יוסי מגבעתיים

הכי גרוע שיכול לקרות לך זה שהיא תסרב, ותאמין לי לא מתים מזה. עכשיו גש אליה ותציע לה. תסכים – יופי. לא תסכים – כמו שאמרנו כבר, לא מתים מזה. כי מי שלא מנסה, אף פעם לא מצליח. מי שמנסה – לפעמים הולך לו. בהצלחה.

ביקורים לא שווים

בעלי לא אוהב לבקר את הורי ואת בני מישפחתי. לעומת זאת, אנחנו מבקרים הרבה את מישפחתו. העניין הזה מציק לי. מה לעשות כדי לתקן את המצב?

רינה מחיפה

תעשי סנקציות. תגידי לו שאם הוא לא יבקר את מישפחתך, את תפסיקי לבקר את מישפחתו. כל זה במידה והסירוב שלו הוא בלי סיבה מוגדרת. אולי ההורים שלך מתנהגים אליו לא יפה, ואז את צריכה לדבר קודם עם ההורים, ורק אחר־כך לאיים על הבעל.

יש עתיד

לזכור כדי לחיות

מאת יבשם עזגד

היום פגשתי אמיתי. הוא לא נראה שונה בהרבה מאיתנו. בן־אדם גבוה, שיער חום, מתולתל מעט. אף נשרי, עיניים שחורות קטנות. עור פנים, שזוף. בן־אדם רגיל למראה. אבל הוא היה אמיתי. והוא זכר אותי. אני בטוח שהוא זכר אותי. הוא חייך אלי מין חיוך כזה, כאילו־סתמי, ושאל אותי מה השעה. אבל אני תפשתי מיד שהוא זוכר, ושאלתי אותו: „אתה זוכר אותי?" והוא אמר: „עכשיו לא. אבל אולי פעם זכרתי". אתם מבינים? הוא ממש הודה בפני שהוא אמיתי. זוכרן. עכשיו תראו. למיטב הידוע לי, מעולם לא התגלה זוכרן כלשהו לפני איש־צל. ייתכן, כמובן, שהיה מקרה כזה, אלא שאני אינני זוכר אותו. זה ייתכן, בייחוד לאור העובדה שזיכרוננו הוא מוגבל ביותר. אבל אפילו אם כך, הרגשתי שהתגלות כזו אינה יכולה להתרחש במקרה. פעמוני האזעקה במוחי צילצלו במלוא העוצמה.

זה קרה בעת שירדתי לאיטי במדרגות בניין־האופרה. הוא עמד שם, לרגלי גרם־המדרגות, חבוש כובע לבד בגיזרה בלתי־מוכרת. אולי הביא אותו מן העולם הממשי. אמרתי לו: „אני מקווה שאחד מכם, לפחות, ימשיך לזכור אותי. לא הייתי רוצה להיעלם סתם כך, לפתע, בלי להשאיר עיקבות. יש לי אשה וילדים, אתה יודע".

הוא הביט בי בעיניו השחורות, הקטנות, ברצינות איומה, ואמר: „כן. אני יודע. אני זכרתי גם אותם בהתחלה. אבל עכשיו יש בעיה מסויימת שהייתי רוצה לדבר אתך עליה". הוא הוביל אותי לבית־קפה קטן. התיישבנו בפינה. אני שתיתי סודה ואכלתי עוגת־תפוחים. הוא לא אכל דבר. אמר שאסור לו לאכול באזורי המאגרים. „המאגרים התמלאו", אמר. „בהתחלה, כשהתחלנו לזכור אתכם, חשבנו שלמאגרים לא יהיה סוף. חשבנו שנוכל לזכור להנאתנו כל בן־אדם שנרצה, כל עיר, כל ארץ, כל עולם. נראה שטעינו. כל דבר שיש לו התחלה, יש לו גם סוף. ובכן, המאגרים התמלאו. וכמה מאיתנו רוצים להמשיך ולזכור אנשים ומקומות חדשים. עם כל הצער הכרוך בדבר, ניאלץ בקרוב להתחיל למחוק קבצים ישנים מן הזיכרון. אנחנו חייבים לפנות מקום לזיכרונות חדשים". הרגשה איומה התחילה מטפסת מקיבתי אל גרוני.

„ואנחנו?" שאלתי. – „מועמדים למחיקה", אמר.

„אין אפשרות אחרת?" שאלתי. – „יש", אמר. „אתם יכולים לצאת לעצמאות. אתם יכולים לבנות לכם קובץ משלכם. אנחנו לא יכולים להמשיך לזכור אתכם. יהיה עליכם להתחיל להפעיל את זיכרונכם שלכם. אני יודע שזה קשה, ואני באמת מצטער על כך, אבל תאמין לי שאין לנו ברירה. המאגרים פשוט מלאים וחייבים לפנות כמה מקבצי העבר למען העתיד".

„מתי המחיקה?" שאלתי. – „מחר", אמר. „זהו זה. אני חייב לזוז. אני מקווה שתצליחו ואולי נתראה פעם".

עכשיו, אתם יכולים להאמין לי או לא. אבל מי שלא יתחיל מיד להפעיל את זיכרונו, שלא יבוא אלי אחר־כך בטענות על שהוא נמחק מן הקובץ. זהו זה. מעכשיו, איש איש לנפשו. אין יותר זיכרון חינם. מי שירצה לחיות, יהיה חייב מעתה לזכור את עצמו. לזכור – ולא לשכוח.

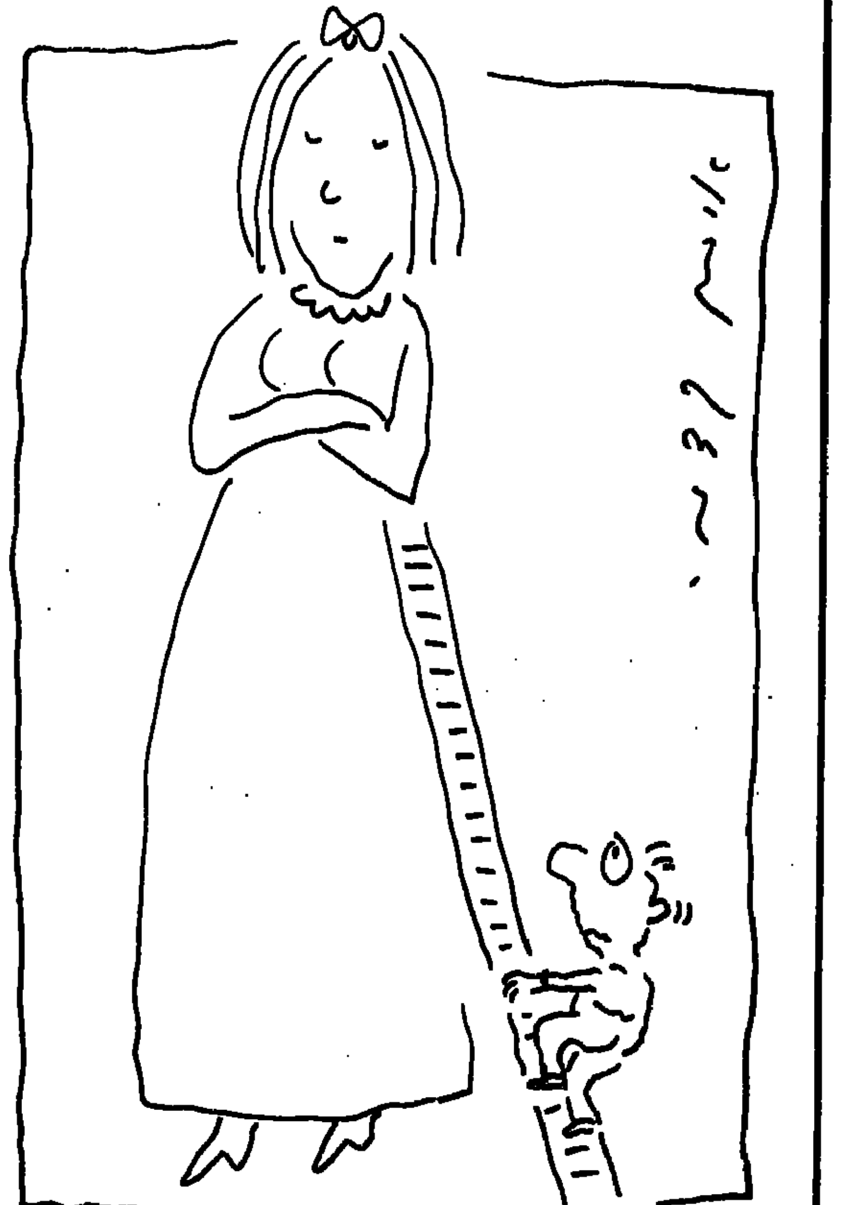

חדש בתל־אביב
TAKE AWAY
ביקלו
אוכל בלתי רגיל ✶ לקחת הביתה
אנו מתמחים בביצוע
קייטרינג לאירועים קטנים
מ־10 אושים ומעלה
אבן גבירול 152, ת"א, טל. 03-459598

כלב מי שמדבר

כלב זה לא בומרנג

שמעתם על הכלב שחזר הביתה אחרי שנתיים וחצי? ראיתם איזה כתבות עשו עליו? תאמינו לי הכל זה ממש נס. כמעט אין כלב אשר יכול לחזור ולנווט את עצמו חזרה הביתה אחרי תקופה כה ארוכה. רגע, רגע, לפני שאתם קופצים ומתחילים להתווכח, תקשיבו אלי. קודם כל, אני לא רוצה לקלקל את שימחת המישפחה והכלב. הם בטח מרוצים ומאושרים על כך שהבן האובד חזר הביתה. לא משנה כמה מילים ודיו אשפוך – את הנעשה אין להכחיש ומול העובדות אי־אפשר להתווכח. הכלב אכן חזר ואני מקווה שזה אכן הוא.

אבל מה, אני רוצה לציין בפניכם כמה עובדות. אני בתור כלב, חייב לומר לכם שבעקרון, אם מורידים אותי, לא רחוק, אפילו ברמת־גן או גבעתיים הקרובות לביתי שבתל־אביב, ומשחררים אותי, יקח לי הרבה הרבה ימים בשביל לקלוט איפה אני נמצא. וכי מה חשבתם? אני יודע לקרוא שמות של רחובות? אני יכול לקחת מונית ספיישל הביתה? מה פתאום?!

ומי שיתווכח ויאמר משהו על חוש ריח המפותח של הכלבים, אינו יודע מה הוא סח. נכון שאת הסטייקים של אלון אני מריח מ־50 מטר ואת ריחות לונדון־מיניסטור והמיסעדות הסיניות איני שוכח. נכון שריח הדשא בגן־רובנוב מזכיר לי את הבית, ונכון שגם רחוב אבן־גבירול עושה לי משהו. אבל כל אלה הם רק נקודות־ציון בודדות בדרכי חזרה הביתה. אני לא מסוגל למשל להבדיל בין רחוב אלנבי לרחוב דיזנגוף ובטח שלא בין רעננה לחדרה.

נשאלת איפה השאלה העיקרית: איך בכל־זאת יכול להיות שהכלב ההוא אכן חזר לביתו כמו בומרנג?

ובכן, אני רק יכול לשער כי היה כאן צירוף מיקרים נדיר אשר כמוהו קורה רק בסרטים. אני יכול לשער, ואני הלוא כלב בדיוק כמוהו...לכן אני יכול לצייר לעצמי מין תסריט מאוד מסויים. הכלב הלך לאיבוד, נגנב, או אפילו ברח מהבית, גם זה קורה. ומאז נניח למשל שמישהו אימץ אותו ולקח אותו ברכב לכיוון צפון. שם בילה הכלב תקופה של שנה־שנתיים. במשך התקופה הזו לא היה אף פעם בתל־אביב, אולי רק פעם אחת, וגם אז רק לשם ביקור רפואי נגיד.

לאחר שנתיים נמכר הכלב לבעל מוסך ברמת־גן אשר לקח אותו לים בשבת ואיבד אותו באזור חוף הקאנטרי־קלאב. אפשרי לאז מכאן ואילך הסיפור פשוט יותר. הכלב התרוצץ לכאן ולכאן עבר את דרך חיפה ברגל הגיע לרמת־אביב והתחיל להיזכר בעבר. כאן הוא אכן יכול להיזכר ולקשר דברים. סביבה שהיתה לו מוכרת. נופים, עצים וריחות אשר נחרתו פעם בזכרונו יכולים כהחלט לצוף ולהדליק נורות במוח הכלב האובד. משם ועד לבית בעליו המקוריים, הדרך ככר לא ארוכה. אפשר שהיא תארך אפילו יומיים והוא יסתובב בשכונה כמו נווד, אבל בסוף הוא יגיע. משום שיש דברים שאותם לא שוכחים. בית, אוכל חם, יד מלטפת, ריח תבשילים, ואפילו שכנים ורעשים מוכרים. תאמינו לי מקרים כאלו קורים. אומנם לא תמיד אחרי שנתיים, אלא אחרי חודשיים או אפילו חצי שנה.

צריך לברך על כל כלב שחוזר, אבל לא להגזים ביכולת שלנו. אל תמעיטו בערכנו אבל גם אל תחשבו שאנחנו בומרנג. אנחנו חוזרים אבל זה עלול לקחת זמן והרבה הרבה מזל.

צ'או־האו,
צ'יף של אלון!

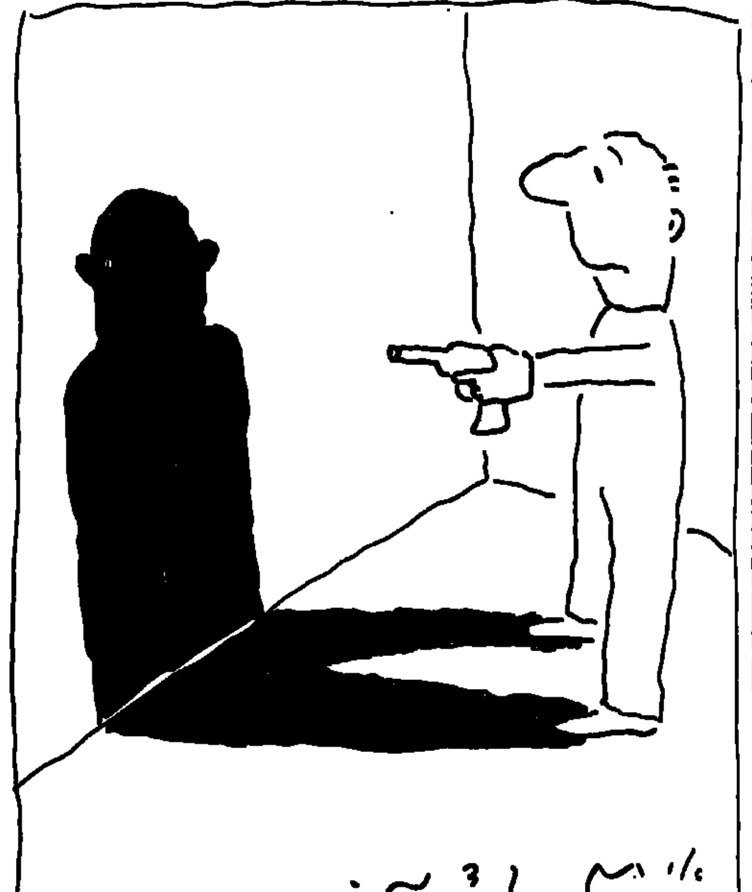

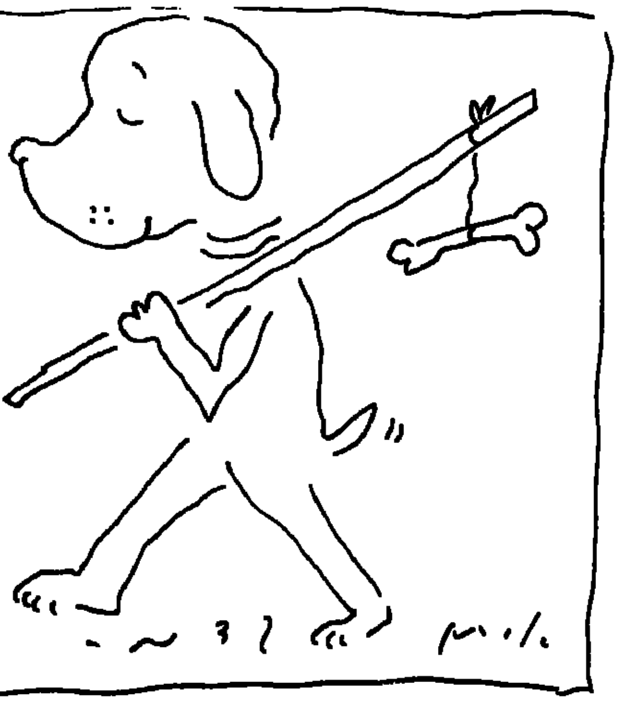

לבמט N 505" — מכונת הכביסה במחיר המפתיע ביותר בשוק הישראלי.

מחקר ופתוח של טובי המהנדסים במפעלי א.א.ג. — גרמניה, הביאו להצגת מכונת הכביסה האלקטרונית שאין דומה לה.

- בזכות הטכנולוגיה המתקדמת, מופעלת המכונה האלקטרונית ע"י כרטיסים אלקטרוניים, ויש בה רק כ־½ ממספר החלקים במכונה רגילה. לכן, היא אמינה יותר וקלה בהפעלה ובשרות לשנים רבות.
- לאלקטרונית של א.א.ג. מובטחות 15 שנות בטוח שרות ע"י EVIS, למרות שהחוק מחייב 6 שנים בלבד!!!
- האלקטרונית של א.א.ג., הותאמה לחידושי הטקסטיל האחרונים, ויש בה תכניות מיוחדות לצמר ולאריגים עדינים. היא שקטה וחסכונית יותר ויש בה תכניות מיוחדות לחסכון בחשמל ובמים.
- התוף (48 ליטר, 5־6 ק"ג), הדוד וגופי החימום עשויים נירוסטה והגוף החיצוני מצופה ב־3 שכבות של אבץ וצבע אמאייל. המשטח העליון מתפרק לשם התאמה לריהוט (BUILT IN).

קיימים בישראל רק 2 סוגים של מכונות כביסה: האלקטרונית של א.א.ג. — וכל השאר...

שרות ואחריות
איוס EVIS
AEG
מסורת של איכות!
להשיג רק בחנויות המובחרות

חיפאי ותושב הצפון!
טלפון וכרטיס אשראי – זה כל מה שדרוש לך כדי למסור מודעה מיידית
הלוח הכללי
של ידיעות אחרונות

נצל את המבצע
ופרסם מודעתך
בלוח הכללי +
כל לוח חיפה והצפון
במחיר 42 ש"ח
☎ 644125 – 707099

אקמול מסוכן

כולנו מכירים את טבליות ה„אקמול", התרופה הפופולרית לשי־כוך־כאבים, שאותה ניתן להשיג ללא מירשם רופא. היא מכילה את החומר „אצטאמינופן". אם אין מפריזים בכמויות, זוהי תרופה יעילה ובלתי־מסוכנת. אולם, לא לכולם.

ד"ר מרטין בלאק, פרופסור לרפואה ולרוקחות ב„טמפל יוניברסיטי", בארה"ב, מומחה למחלות כבד, פירסם אזהרות, לפיהן נמצא, שאם שתיין לוקח תרופה זו, אחרי שלגם כמה כוסיות אלכוהול, הוא מסתכן בנזק, לרבות פגיעה בכבד ואפילו מוות.

החוקר דיווח, שהיו מקרים שבהם אלכוהוליסטים לקחו כמה טבליות תמימות של תרופה לשיכוך־כאבים, המכילה „אצטאמינופן" במינון נמוך, ונפטרו, לאחר שנגרם להם נזק כלתי־הפיך בכבד. כדאי שגם אנחנו המשתמשים בתרופות עם חומר זה, ניזהר, בבואנו לקחת כמה טבליות „אקמול", למשל בגלל כאב־ראש, לאחר מסיבה שבה שתינו אלכוהול.

סידן נגד סרטן

הגוף זקוק לסידן לצורך גדילה. לנשים מומלץ גם להוסיף סידן בטבליות, החל מגיל 25, כמנע למחלות מיפרקים ושלד כמו „אוסטיאופורוזיס" בגיל הבלות. החוקרים מציינים עתה, שמצאו, כי מזון עשיר בסידן, ובמיוחד תוספת סידן בטבליות, מונעים התפתחות סרטן החלחולת.

ממחקר שנמשך 29 שנה בארה"ב, על 1954 גברים, ובוצע בידי חוקרי אוניברסיטת קליפורניה וסן־פרנציסקו, נמצא, שגברים שצרכו כמות גבוהה של סידן במזונם, וכן הוסיפו טבליות ויטאמין D, שמסייע לספיגת הסידן בגוף, סבלו בשכיחות נמוכה ביותר מסרטן החלחולת.

מחקר אחר שבוצע במרכז־לחקר־הסרטן „סלאון קטרינג", בניו־יורק, הראה, שתוספת טבליות סידן יכולה להקטין את הסיכון לחלות בסרטן החלחולת, גם אצל אנשים הנחשבים בעלי סיכון תורשתי גבוה, שלהם יש מיקרה של סרטן כזה במישפחה.

מְשׁוּגָע לְמִימְרָחִים

לדויד מרטין, בן ה־28, ארכיטקט אנגלי, יש הפרעה תזונתית בלתי שיגרתית. הוא חי וניזון אך ורק ממימרחים מסויימים המבוססים על תמצית שמרים (מרמייט) ולחם. הטירוף הזה התחיל עוד כשהיה תינוק בן תשעה חודשים.

הוא נבדק על־ידי רופאים ומומחים שונים, אבל אלה לא מצאו אצלו שום פגם פיזי. רובם שיערו שהבעייה תחלוף־תעבור לו כשיתבגר, והוא יאכל מזונות, כמו כל אחד. אולם התברר שזה לא כך.

עובדה. אשתו של דויד מרטין (בתצלום), בצאתה לערוך קניות, חוזרת הביתה עם עשרות צינצנות של מימרחים עבורו.

התפריט שעליו ניזון האכלן המוזר הוא: לארוחת־בוקר הוא אוכל כ־6 פרוסות־לחם מרוחות בריבת שמרים. בצהריים שוב מימרחים של הריבה המיוחדת שלו, העשוייה משמרים, תבלינים וירקות קצוצים, ובערב כמובן, שוב לחם עם מימרחי ריבות.

הוא בריא. לא שמן מדי, מתפקד היטב, ומרגיש מצויין.

בשלב מסויים הוא גם קיבל טיפול פסיכאטרי. גם זה לא שינה אצלו מאומה. הוא לא ניגמל מהמימרחים האהובים עליו. לאשתו דווקא אין תלונות. היא אומרת שאין לה בעיות או עוגמת נפש מהעניין. „מעולם לא הצטרכתי לדאוג מה לבשל לו לארוחת־ערב", אומרת אנג'לה.

גלי קול התוספתן

ב־25 אחוזים מניתוחי המעי־העיוור („אפנדציט") מתברר, לאחר הניתוח, שהם היו בעצם מיותרים, ולא היתה דלקת התוספתן או חשש להתנקבותו המעי־העיוור. אך הרופאים מעריפים ניתוח־יתר, על פני אי־ניתוח שיכול להסתיים במות החולה. לא תמיד יכולים לקבוע בבדיקה את הממצא הרפואי בוודאות.

בימים אלה הציג ד"ר גוליאן פוראלרט, חוקר הולנדי, פרטים ראשונים על המצאה שלו: מכשיר אולטרה־סאונד קטן, בעל רגישות לקולות, שאותו מעבירים על מישטח הבטן, בכל מיקרה של חשד לדלקת התוספתן. המכשיר קולט בעזרת גלי־קול את סימני התוספתן הדלקתי. המכשיר מבדיל בין קולות של גוים כמעיים לבין קולות של דלקת.

ההצלחה מבוססת על מידגם אבחנתי, שבוצע על 28 מיקרים של דלקת התוספתן. המכשיר קלט את הדלקת ב־25 מיקרים. בקבוצה אחרת של 32 חולים עם סימנים מחשידים לדלקת התוספתן, קבע המכשיר, שזה לא התוספתן.

כאשר המכשיר יהפוך מיסחרי, ויימצא בכל חדר־מיון, יוכלו הרופאים לקבוע ביתר ודאות, מתי מדובר בדלקת התוספתן שיש לנתח, ומתי לא, דבר שיחסוך ניתוחים מיותרים.

תמרורים מלוקקים

יצרנית הגלידות „ויטמן" הוציאה לשוק סידרה של שלגונים בצורת תמרורים. לדוגמה, שלגון בצורת תמרור עצור, בטעם וניל ותות. על האריזה של שלגוני התמרורים מודפסות סיסמאות כמו „המדרכה לאיש לרכב הכביש", „עבור רק במעבר חציה" ועוד.

ירוק ולבן

סבון פלמוליב מקובל בעולם בתחום הסבונים כמו קוקה קולה בתחום המשקאות. גם כאן קורה רק לעיתים רחוקות, שהחברה מעיזה להוציא מוצר חדש לחלוטין ולהסתכן בכך, שמוצרים מקובלים שלה יידחקו הצידה. השנה הוציאה פלמוליב סבון חדש, לבן, עם ריח שונה מזה המוכר בסבון הירוק. לישראל הגיע החידוש מיד והוא בגודל „אמבטיה", כלומר 140 גרם.

חלומות ציבעוניים

לקטנים שבינינו וגם לגדולים שרוצים להרגיש בארץ הילדים. אפשר לעשות זאת עם לבני המיטה החדשים, שעליהם מצויירים סיפורים מתוך עליזה בארץ הפלאות. בסידרה החדשה של „כיתן", גם מצעים עם קיר וידיאו והבובות. חברים עשויים מתערובת של כותנה ופוליאסטר. סדין עליסה עם גומי בשוליים עולה 18.72 ש"ח.

תחתונית בתיק

מה כבר אפשר לחדש בנושא התחתונית? מסתבר, שהתחרות בין החברות השונות, מכריחה את היצרנים לחדש. חברת „ליטן" החלה לשווק תחתונית, כשכל יחידה מקופלת ועטופה בנפרד באריזת ואקום הגיינית. אם משתמשים בתחתוניות האלה באופן שוטף, אין בכך צורך. אבל בנסיעה, או כדי לשאת בארנק, נוח מאוד להשתמש בתחתונית העטופה. היא עולה יותר מהרגילה (תלוי במקום הקניה, בין 20 ל־30 אחוז). מחירה המומלץ 3.5 ש"ח לקופסה.

חטיפי דקדפים

סידרת חטיפי־המאפה של קיבוץ עינת וחברת פרומין (השייכת לאסם) מכונה דקדפים. היא מיוחדת בשל האריזות היפהפיות שלה. מרוכז בקופסאות בצורת גליל, כמו קופסאות של כדורי־טניס. החטיפים הדקים בצבעים שונים נשמרים טריים. חיי המדף שלהם בקופסה – 7 חודשים. המחיר, גבוה יחסית ומגיע ל־1.65 ש"ח ל־150 גרם. לא משתלם לקנות בשביל לפצח באותו ערב מול הטלוויזיה. כדאי לקנות למי שאוכל מעט וצריך לשמור על השאר.

החיים כבית־ספר

מבוגרים רבים מרגישים ניכור בינם לבין הדור הצעיר, ושמחים להזדמנות לעשות משהו למען הנוער. חברי הסנט, הקונגרס, העירייה, המוזיאונים, מוסדות האמנות, התיאטרונים הניסיוניים, מערכות העתונים, אירגונים פוליטיים וגם מיפעלים רבים ואנשי מיקצוע פרטיים. במידה מסויימת חוזרים לשיטת הלמידה של המאות הקודמות: שיטת השוליה.

(המשך מעמ' 16)

בבית־הספר הזה הן המעניינות והמרגשות ביותר בחייו.

„לא קל לקבל את הכרת המימסר לבית־ספר מסוג זה", אמר. „בהתחלה לא רצה מישרד החינוך לשמוע על כך. למזלנו, קיבלנו מילגה מקרן פורד, והתחלנו בניסיונות כדי לראות אם באמת אפשר לשלוח מאות נערים ונערות לעיר בצורה מסודרת ומאורגנת, לתת בידיהם אחריות ויכולת בחירה, ואפשרות להחליט על חייהם שלהם. ההצלחה היתה מעל ומעבר. היום אנחנו ממומנים על־ידי משרד החינוך, ומוכרים על־ידי כל האוניברסיטאות."

–איזו עיצה היית נותן למי שהיה רוצה להתחיל תוכנית דומה בישראל? שאלתי.

„המערכת החינוכית שלכם בנוייה על־פי מערכת אירופית, היא הרבה יותר נוקשה משלנו. המערכת החינוכית האמריקנית פתוחה וגמישה ומסוגלת לספוג לתוכה הרבה יותר הבדלים אינדיווידואלים. אתם בנויים לפי המערכת האירופית של מיבחני בגרות, וכל לימודי התיכון מכוונים לעבור את הבחינות הללו. זה מאבן ומקפיא את מערכת הלימודים, וממית את החווייה הלימודית. חוץ מזה, מערכת זו לא מתאימה בהכרח לכל אחד ואחד, ואם אין לתלמיד יוצא־דופן אלטרנטיבות הוא עלול למצוא עצמו בחוץ.

„אנחנו, לעומת זאת, מקבלים ואפילו מעודדים הבדלים אינדיווידואליים, ומוכנים להתאים את המערכת החינוכית לצרכים השונים של כל אחד ואחד במידת האפשר. כבר הוכחנו, שאפשר ללמד ילדים גם בדרכים אחרות מאשר בכיתה, עם פעמונים והפסקות ומיבחנים, ולהעניק חוויות לימוד מרתקות, מלהיבות, במגע ישיר עם החיים ולאו־דווקא תוך ישיבה על כיסא.

„נוסף לכך, לדרך שלנו ישנה השפעה גדולה גם על האישיות של התלמידים. הם נעשים יותר עצמאיים, מוכנים ליטול אחריות לעצמם והופכים לחלק פוזיטיבי ממערכת החיים.

„אני מאמין שזהו החינוך התיכוני לעתיד, שימוש בעולם שמסביב ובכל האפשרויות העשירות הגלומות בו ללימוד. זה נראה לי טבעי כמו אוויר לנשימה."

הלוח הכללי
של
ידיעות אחרונות
למה לסחוב עניין!
פרסם – וסגור עניין!
הלוח הכללי
הטלפון לא מפסיק לצלצל

סקר "המועצה הישראלית לצרכנות" קובע כי AEG-FAVORIT 525:
★ היחידי בישראל עם 9 תכניות!
★ החסכוני ביותר בצריכת מים!
יתרונות נוספים:
★ קיבולת; מערכת שולחן מלאה ל-12 איש.
★ חיבור לברז המים החמים חוסך חשמל, מים וזמן;
רק 0.1 קילווט חשמל!
רק 17 ליטר מים!
רק 30 דקות פעולה!
★ התזת מים היקפית מ-3 מקורות.
★ קל ונוח לתפעול.
★ המחיר המפתיע ביותר בשוק הישראלי.
מיוצר בגרמניה
MADE IN GERMANY
שרות ואחריות
אֳויס EVIS
AEG
מסורת של איכות!
להשיג רק בחנויות המובחרות.

קיבוצניקים של שבת

(המשך מעמ' 4)

אמרו: לא מגיע לה, היא כבר יצאה. כדי שנוכל להעביר החלטה, היא צריכה להגדיר מה הבעייה שלה.

ציפו שהבחורה תדבר על „מצוקות אישיות". אבל הגברת ביקשה לעצמה קצת פרטיות וסירבה לדווח על בעיותיה לאסיפת הקיבוץ. לבסוף נמצא הסדר כלשהו. היא יצאה לפעילות, וכבר היא מפחדת מהרגע שהקדנציה שלה תיגמר. כאילו ניתנה לה ארכת זמן קצובה לתפוס את החתן... מישהו מוותיקי הקיבוץ הסביר להדסה ולנסי: „תביני, זהו המישחק שאנחנו חייבים לשחק, כדי שלא לעקוף תקנונים של הקיבוץ. כולם יודעים שבסוף נגיע לפינאלה ונמצא לבחורה סידור...", ובשביל המישחק הזה, מוסיפה ולנסי, שופכים הרבה דם...

נ', בת 32, מקיבוץ של השומר־הצעיר, טולטלה במשך שנתיים תמימות בין ברירות קשות: לחזור הביתה, עדיין בגפה, להיות „פעילה נצחית", או להישאר בתל־אביב כעוזבת קיבוץ. שבע שנים היתה נ' מזכירה בעיתון מפ"ם „על־המשמר". בגלל רווקותה איפשרו לה שתי קדנציות רצופות בתפקיד. אחרי חמש שנים בפעילות, התחילה סחרחורת של לחצים. „אצלי בקיבוץ," היא מספרת, „המוסדות דווקא גילו סובלנות. הבינו שאין טעם להחזיר אותי בגלל תקנון. מה עוד שאם אחזור, אצא שוב כעבור שנה." אבל אנשי המחלקה הפרסונלית של התנועה חששו מתקדים של קדנציה אינסופית בפעילות. דיברו גם על בחורות רבות שיושבות בקיבוציהן ומחכות לתפקיד שיתפנה. לבסוף נמצא פיתרון דחוק: נ' פינתה את מקומה ב„על המשמר" והתחילה לעבוד כפעילה במוסד אחר של התנועה. „היו ימים," היא מספרת, „שכמעט החלטתי לעזוב את הקיבוץ ולהיפטר מההרגשה של 'מיקרה', אחת שעושים לה טובה. אבל לא היה לי אומץ לצאת, כמעט בלי פרוטה, ולוותר על הגב של הקיבוץ."

נ' בטוחה שאם תינשא, תחזור בשימחה לקיבוצה. כל שנותיה בתל־אביב היא לא חרגה, בעצם, מהחממה הקיבוצית. בעבודה, ב„על־המשמר", היו סביבה הרבה קיבוצניקים. מסלול הבילוי שלה טיפוסי לפעילים ורצוף פרצופים מהקיבוץ: צוותא, הסינמטק, קונצרטים, בספריית בית־אריאלה, מיסעדות עממיות בטיילת ובמשולש איבן־גבירול. רוב שנותיה בעיר היא מחלקת עם קיבוצניקיות אחרות את הדירה השכורה: שלושה חדרים ישנים במרכז תל־אביב, רהיטים נמוכים, די מיושנים, פוסטרים בסיגנון סטודנטיאלי, הקירות קצת קלופים, טלוויזיה שחור־לבן. נ' לא השתמשה מעולם בבנקט ובפינקס־צ'קים ואין לה חשבון בבנק. המחזור הכספי שלה מקיף רק דמי אש"ל, קניות קטנות ושכר־דירה. מהבחינה הכלכלית היא מוגנת בחממה של הקיבוץ.

נירה כהן, 35, מעין־שמר, ניהלה במשך שלוש שנות פעילות אורח־חיים שונה. נירה, רווקה, סיימה לאחרונה את תפקידה כרכזת המדור־להסברה־ותיקשורת של ברית התנועה־הקיבוצית. מצויירת ברכב צמוד היא העדיפה לחזור כל ערב הביתה, מהלך שעה נסיעה מתל־אביב. „כי לא רציתי לחזור על החווייה העגומה שזכורה לי מתקופת לימודי הקולנוע בבית־צבי ברמת־גן: המגורים בדירות שכורות עבשות או אצל בעלות־בית. גם הבוהמה התל־אביבית שבה הייתי מעורבת די שיעממה אותי. לא רציתי לוותר על העוגן של הבית, מה עוד שהעבודה שלי כרוכה בנידות הרבה נסיעות. ככה יכולתי לשמור על קשר יומיומי עם עין־שמר, לא להיות רק 'קיבוצניקית של שבת', כמו הרבה פעילים אחרים".

לעומת זאת היא שמחה שמישרדה שוכן מחוץ לבית־הקיבוץ הארצי. „כי שם, בתוך הבניין, נוצר מין קיבוץ דחוס. כולם מכירים את כולם, ומהבחינה הסוציולוגית רואים שם סוג די אחיד של טיפוסים." ומה הדבר העיקרי שמבדיל את „הבניין" מקיבוץ? – „אנשים יכולים לעשות הפרדה מוחלטת בין העבודה לחיים הפרטיים. לא מתחככים בעמיתים מהעבודה גם בחדר־האוכל, על המידרכות. בעיני זאת הסוכרייה האמיתית של הפעילות. אבל למעשה, רוב הפעילים מחפשים חברים קיבוצניקים גם מחוץ לשעות הקבלה, ובעצם, לא פורצים את משולש איבן־גבירול".

ר', 29, עשתה את הפריצה כשעזבה את עבודתה כמזכירה בבית הקיבוץ־הארצי והחלה לעבוד במועדון „צוותא" כאחראית ליחסי־ציבור. רק אז התחילה להיחשף לחברה תל־אביבית ולהרחיב את חוג המכרים, ואז, היא מספרת, גילתה תופעה די מדהימה: „הרבה קיבוצניקיות עבדו בצוותא, ורק מעטות מאוד חזרו לקיבוץ. אולי בגלל שבמקום כזה את מתחככת בצדדים האטרקטיביים של העיר: בוהמה, קצת זוהר, תרבות. זה מקשה על החזרה לריבוע הקטן של הקיבוץ." לעומת זאת, נמסר לנו מצוותא כי כל הבחורים חזרו לקיבוציהם.

ר', עכשיו קיבוצניקית בחופשה. עדיין לא החליטה אם תחזור. „נהניתי," היא מספרת, „מהעבודה בבית הקיבוץ־הארצי, אבל הפריעה לי ההיסטריה הקלה שאיחדה שם את הרווקות. את מרגישה כל הזמן ששעון החול שלך הולך ואוזל. ומה יהיה אם יחזירו אותך הביתה לפני שתסתדרי... ובבניין מתעופפות בדיחות ציניות על 'ערבי הגלמודים', אלו ערבי הריקודים שמארגן המדור־ליחידים של התנועות הקיבוציות. פעם בחצי שנה הייתי מופיעה שם, אומרת לעצמי 'אין לך ברירה, איפה תכירי אנשים?' הערבים האלו עשו לי פריחה. יש בזה משהו די מיסכן, וההרגשה שהגברים שם הם נפל... היינו מתגודדות יחד, הרבה פעילות מהבניין, וצוחקות על עצמנו ועל המצב."